

◆ »PRIJAZNO OKOLJE« IN
TOKOVI KAPITALA

Jože Mencinger

◆ PADANJE V DRUGO GLOBEL?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

◆ DRUŽBENA EKONOMIJA IN
SOCIALNO PODJETNIŠTVO

dr. Tanja Česen

◆ STATISTIČNA PRILOGA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

446

Ljubljana, april 2012

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Pravna fakulteta UL, Ljubljana;
Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstrija;
Jani Bekó, Univerza v Mariboru, Maribor;
Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;
Enrico Colombatto, Università di Torino, Italija;
France Križanič, Ministrstvo za finance, Ljubljana;
Jože Mencinger, EIPF, Ljubljana – urednik;
Žan Oplotnik, Univerza v Mariboru, Maribor;
Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;
Franjo Štiblar, EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavljajo rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo od 2009 sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2012 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,
Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;
Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.
Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

»PRIJAZNO OKOLJE« IN TOKOVI KAPITALA 6

Jože Mencinger

5

PADANJE V DRUGO GLOBEL? 12

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

1. Neugodna izvozna pričakovanja	16
2. Upočasnitev medletne rasti izvoza se nadaljuje	17
3. Zmerno padanje gospodarskega optimizma	19
4. Industrijska produkcija nekoliko nižja	21
5. Manjši domači turizem in večina prometnih dejavnosti	22
6. Brezposelnost ponovno upadla	22
7. Pričakovana dinamika cen je vse nižja	24
8. Plače se vse bolj ustavljajo	25
9. Aprilski skok javnofinančnih prihodkov	27
10. Krediti pa se še kar krčijo	27
11. Primanjkljaj tekoče bilance in neto zunanji dolg rasteta	29

DRUŽBENA EKONOMIJA IN SOCIALNO PODJETNIŠTVO 31

dr. Tanja Česen

1. Uvod in opredelitev pojma	33
2. Socialno podjetništvo in družbena odgovornost podjetij v EU	35
3. Socialno podjetništvo v državah EU – primeri dobre prakse	38
4. Socialna ekonomija v Sloveniji	43
Literatura in dokumentacija	46

STATISTIČNA PRILOGA 47

»PRIJAZNO OKOLJE« IN TOKOVI KAPITALA

Jože Mencinger

6

1.

Slovenski vladi je uspelo prepričati sindikate in ljudstvo, da je zapravljiv javni sektor krivec za gospodarsko krizo, v kateri smo, in da nas bo zmanjševanje njegovih izdatkov pripeljalo iz krize. Ko bomo v ustavo zapisali še »zlato pravilo«, »reformirali« trg dela tako, da bi znižali stroške dela, in ustvarili tujemu kapitalu »prijazno okolje« se bo po mnenju vlade povečala konkurenčnost slovenskega gospodarstva, saj na svetovnem trgu že nestrpno čakajo na naše cenejše produkte z visoko dodano vrednostjo¹. Podobno naj bi tuji investitorji že nestrpno čakali, da bi jim prodali, kar še imamo, recimo NLB in Mercator, in jih zato, da bi jih kupili, nagradili z znižanjem ali odpravo davkov na dobiček ali vsaj z davčnimi počitnicami. V skrajni sili pa še s subvencijami, s katerimi bomo pokrili nekajletno razliko med stroški »delovne sile« pri nas in na primer v Romuniji, kar smo počeli pri Revozu. Potem pa se bosta spet cedila med in mleko, kot sta se med letoma 2005 in 2008, gospodarska rast se bo vrnila, donosnost naložb v vrednostne papirje in raznovrstne sklade bo spet zrasla na 30 odstotkov, virtualno bogastvo na ljubljanski borzi se bo spet potrojilo, tajkuni in vsi drugi, ki so se takrat zadolžili, bodo z donosi zlahka odplačevali dolgove.

Žal, ne bo šlo. »Zlato pravilo« je le nekakšen nepotreben »okrasek«, ki naj bi dokazoval, da hočemo na francosko-nemški vlak, ki pa je medtem iztiril. Pravilo je v dobrih časih povsem odveč, v slabih, ko naj bi delovalo in povzročalo škodo, pa ga bodo članice EU ignorirale ali zaobšle. **»Pogodbi o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji«** oziroma fiskalnemu paktu naj bi EU zdaj dodala še nekakšen **»Pakt o gospodarski rasti«**, ki naj bi nas varno pripeljal v **»Evropo 2020«**. Upajmo, da ne bo podoben nesmiselnima lizbonskima strategijama o ustvarjanju »družbe znanja«, ki sta v desetletju uničili velik del evropske industrije in EU pripeljali v odvisnost od Kitajcev. »Pakt o gospodarski rasti« bo, ko ga bodo sprejeli, sicer najbrž zelo primeren za politične govore; nanj se bodo sklicevali politiki, ki vladajo, in tisti, ki čakajo, da bodo vladali, tisti, ki ga bodo prebrali, in tisti, ki ga ne bodo. Branje tekstov EU je namreč naporno; kdor ne verjame, naj prebere »Pogodbo o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in

¹ Najbrž je že čas, da bi uporabniki priljubljenih gesel o visoki dodani vrednosti in istočasnem znižanju stroškov dela razumeli, o čem govorijo. Dodana vrednost je poenostavljeno povedano vsota plač in dobičkov; Kitajci nam konkurirajo, ker enak produkt naredimo z višjo vsoto plač in dobičkov, torej z višjo dodano vrednostjo ali višjimi stroški dela kot oni. Produkti z visoko dodano vrednostjo se zato, ko jih začno proizvajati »Kitajci«, spremenijo v produkte z nizko dodano vrednostjo.

monetarni uniji»; ki je pravi biser baročno-birokratskega leporečja². Tudi naših cenejših produktov z visoko dodano vrednostjo nikjer ne čakajo; če povsod varčujejo, imajo še svojih preveč; če povsod krčijo izdatke javnega sektorja in plače v njem, povsod povečujejo brezposelnost. Ne le tistih, ki naj bi izgubili službe v javnem sektorju, mnogo več je tistih, ki jih izgube v privatnem. Pomisel, da bo privatni sektor zaposlil odpuščene v javnem sektorju, je zmotna; zakaj pa ne zaposli že zdaj brezposelnih, ki jih je v EU že 25 milijonov. V Španiji in Grčiji, kjer so se odločili, oziroma so jih odločili za varčevanje, je stopnja brezposelnosti presegla 23 odstotka, med mladimi pa je brezposelnih kar polovica. Večje socialne izbruhe v obeh preprečujejo njihova »welfare family« ureditev, ki zamenjujejo »welfare state«. Za zdaj! Medtem pa evropski in naši politiki še naprej ponavljajo mantre o povečevanju konkurenčnosti in podobne nesmisle. Čeprav na primer v Grčiji konkurenčnosti nimajo kje povečati, saj industrije, kjer bi bilo to relevantno, praktično nimajo; izvoz na prebivalca v Grčiji je malone osemkrat manjši kot izvoz na prebivalca Slovenije. Zniževanje cen v turizmu pa najbrž prinaša le malo več turistov, s katerimi se precej manj zasluži, torej manjši prihodek od turizma.

Nas bo rešila povečana konkurenčnost; bomo mi preživel kot poslednji »kanibali« v vsesplošnem »gospodarskem kanibalizmu«, kamor pelje brezmejno povečevanje konkurenčnosti? Najbrž ne. A ker bodo morda drugje v EU obrnili francosko-nemški vlak v bolj pravo smer, bo povečano tuje povpraševanje tudi pri nas obrnilo gospodarsko aktivnost. Vlada bo menila, da zaradi varčevanja in njene gospodarske politike, a če se bo aktivnost obrnila, se bo obrnila varčevanju in gospodarski politiki navkljub³. Gospodarska politika namreč zanemarija dve mnogo bolj usodni sestavini zdajšnje krize; zadolženost podjetij in kreditni krč; propad velikega podjetja, ki bi ga bilo z državno intervencijo (prisilno dokapitalizacijo in razlastitvijo) mogoče rešiti, za seboj v prepad potegne veliko število manjših, kar poveča tudi obseg slabih kreditov in zmanjša javnofinančne prihodke.

2.

Pojdimo k reševanju iz stiske z ustvarjanjem tujemu kapitalu »prijaznega okolja«, ki naj bi privabilo več tujih neposrednih naložb, te pa naj bi postale steber nove gospodarske rasti. Res je razprodaja premoženja, kar je najbolj pravo ime za tuje neposredne naložbe, malone neizogibna. Da bi se vrnili v leto 2005, ko se je končala »zgodba o uspešnosti« in ko je bil neto tuji dolg Slovenije enak 0, bi morali prodati za približno 10 milijard evrov premoženja. Toliko smo namreč v štirih letih 2005-2008 »vrgli v smeti« s tajkunskimi in nepremičninskimi posli, širjenjem na Balkan, vse večjo kreditno zasvojenostjo podjetij za širjenje proizvodnje in s kupovanjem vrednostnih papirjev doma in po svetu. Pri tem hazardiranju so uživali vsi; prebivalci, ki so varčevanje v bankah zamenjevali s špekulacijami v različnih skladih;

2 V preambuli podpisniki na primer kar osemkrat UGOTAVLJAJO, sedemkrat UPOŠTEVAJO, petkrat OPOZARJAJO, po dvakrat SE ZAVEDAJO in POU DARJAJO, po enkrat pa POZDRAVLJAJO, IZRAŽAJO in SE SKLICUJEJO.

3 Sicer pa je »visoka« gospodarska politika v Sloveniji stvar preteklosti, kar je ostalo, je nekakšna lokalna industrijska politika, ne dosti drugačna od politike v podjetjih ali lokalnih skupnostih.

tajkuni, ki so kupovali »svoja« podjetja tako, da za kredite zastavljali podjetja, katerih lastniki so bila »njihova« podjetja; druga podjetja, ki so se za normalno delovanje ali širjenje »drogirala« s krediti; banke, ki so jim »drogo« prodajale in tudi vsiljevale, ker so jo poceni nabavljale v tujini; ter regulatorji, ki so mižali kot podkupljeni policaji.

Po ekonomski teoriji naj bi bila vsaka kupoprodaja koristna za obe strani; prodajalec sicer ne bi prodajal, kupec pa ne bi kupoval. Ni razloga, da to ne veljalo tudi za tuje neposredne naložbe, saj so tuje neposredne naložbe v »novih« članicah večinoma prodaje in nakupi podjetij; tudi tu naj bi bila vsaka kupoprodaja za obe strani koristna. Res je, da včasih prodajalec prodaja na dražbi, ker nima izbire, a to ne spreminja stvari.

8

Veliko ekonomistov in politikov predvsem pa mednarodne finančne institucije verjamejo ali pa se delajo, da verjamejo, da imajo prodaje proizvodnega premoženja, ki jim pravimo tuje neposredne naložbe, še eno pomembno lastnost; pozitivne posredne učinke, ki jih prodajalec dobi za povrh. Zato je prav, da ceno prodanega zniža z davčnimi olajšavami, zastonj zemljišči ali celo subvencijami. Največkrat sicer gre za izsiljevanje kupcev, poznano iz »dileme zapornika« ali iz teorije o asimetričnosti informacij. Zato tuje neposredne naložbe spominjajo tudi na pravljico bratov Grimm o srečnem Anžetu, ki si je prislužil kepo zlata, jo zamenjal za konja, konja za kravo, kravo za.... in kokoš za brusni kamen. Ob vsaki menjavi je bil zadovoljen, saj je zmeraj znova maksimiral koristnost, kot bi temu rekli ekonomisti. Nekaj podobnega se je dogajalo v Vzhodni Evropi, v kateri so prodali malone vse, kar je bilo mogoče prodati, predvsem ves finančni sistem. So to naredili, ker niso imeli drugih možnosti, ali le zato, ker so jim tako svetovali kupci, je težko reči. Od vsega začetka je bilo jasno le dvoje: da ima prodaja poleg pozitivnih tudi negativne posredne učinke in da bo odliv kapitala - dobičkov podjetij v tuji lasti – slej ko prej postal večji od njegovega priliva. S tem ni nič narobe, brez pričakovanih dobičkov tujih neposrednih naložb sploh ne bi bilo. Kako hitro pa vsota na sedanji čas preračunanih bodočih dobičkov preseže kupnino, je empirično vprašanje: Odgovor je v »prijaznosti okolja«, kamor gre šteti nizke kupnine, nizke davke in davčne počitnice, delovnopravne predpise, možnost uporabe transfernih cen in podobne stvari, ki določajo dobičkonosnost naložb.

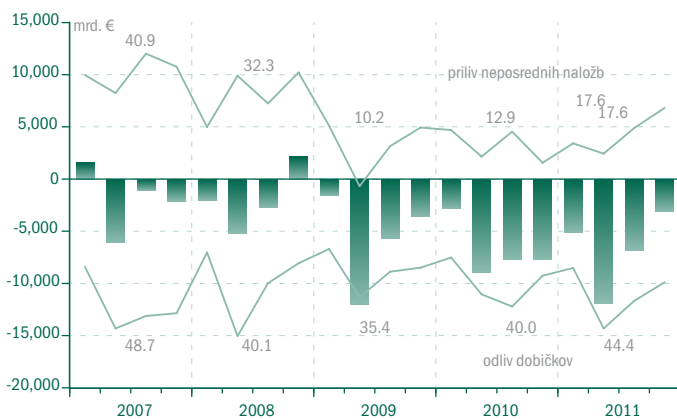
Zdaj so kupnine nizke, takšni naj bi bili tudi pričakovani dobički v naslednjih letih. Za 10 milijard »v smeti vrženih« evrov bi bilo treba prodati kar precej podjetij; NLB in Mercator ne bosta zadostovala. Drži tudi, da bi vse, kar bomo zdaj »moralni« prodati, lahko leta 2007 prodali nekajkrat dražje. A kam bi takrat dali kupnino? Zelo verjetno bi jo porabili za nakupe vrednostnih papirjev po svetu in igranje "monopolija" na ljubljanski in drugih svetovnih borzah, in jo tam tudi zapravili. Prav veliko od kupnine do zdaj gotovo ne bi ostalo.

Da bo zdaj težko prodati ali celo razprodati, kar še imamo, in da celo nedvomen uspeh vlade pri uvedbi varčevanja, za kar v Bruslju že dobiva pohvale, ne bo dosti pomagal, kažejo gibanja tujih neposrednih naložb in spreminjanje strukture primanjkljaja na tekočem

računu »novih« članic EU⁴. Tuje neposredne naložbe so v krizi splahnele; »nove« članice, zasvojene s tujimi neposrednimi naložbami, s katerimi so do krize pokrivale primanjkljaje na tekočem računu, so se bile prisiljene zadolževati; prevladujoč delež priliva kapitala prek neposrednih naložb je po letu 2005 zamenjalo zadolževanje.

Slika 1
Priliv neposrednih naložb in odliv dobičkov v kriznem razdobju

Vir podatkov: Eurostat

Že pred krizo se je odliv dobičkov, ki je bil po tranziciji mnogo manjši od priliva tujih neposrednih naložb, izenačil z njihovim prilivom in ga v letu 2005 že prehitel. Tako je pred krizo v letu 2007 prek tujih neposrednih naložb v »nove« članice EU priteklo 40.9 milijard evrov, istočasno pa je odliv kapitala prek računa dohodkov znašal že 48.7 milijard evrov. V kriznih letih, ki so sledila, je priliv novih neposrednih naložb povsem splahnel, odliv dobičkov pa se je kljub krizi in padcu gospodarske aktivnosti zmanjšal mnogo manj.

Veliki primanjkljaji na tekočih računih, sodijo med najbolj trdne »ekonomske zakonitosti« novih članic EU; vrh so dosegle v 2007, ko je primanjkljaj na tekočem računu dosegel 8.5 odstotka BDP; v kriznih letih pa se je močno znižal in v letu 2009 znašal le 2.6 odstotka BDP. Struktura primanjkljaja na tekočem računu pa se je močno spremenila; bolj ali manj stabilne presežke na računu storitev in na računu tekočih transferov so spremljali veliki in nestabilni primanjkljaji na računu blaga in računu dohodkov. Delež računa blaga, ki je bil ob koncu tranzicije kar za 60 odstotkov večji od skupnega primanjkljaja na tekočem

4 Med »nove« članice uvrščamo Češko, Estonijo, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Poljsko, Slovaško, Slovenijo, ter Bolgarijo in Romunijo.

računu, je do leta 2011 upadel na četrtno skupnega primanjkljaja. Velik delež blagovnega primanjkljaja po končani tranziciji je rezultat (pre)hitrega odpiranja nekdanjih socialističnih gospodarstev, ki s svojimi produkti niso mogla konkurirati na tujih trgih in ki so jih tudi na domačem trgu izrivali boljši uvoženi produkti. Tuje neposredne naložbe so izvoz »novih« članic postopoma okrepile, kar je zmanjšalo trgovinske primanjkljaje ali pa jih celo obrnilo v presežke. Vendar se je se istočasno povečeval primanjkljaj na računu dohodkov; ta je po letu 1999 začel hitro naraščati; v letu 2005 je presegel primanjkljaj na računu blaga, v razdobju gospodarske krize pa je, pri sicer mnogo manjšem skupnem primanjkljaju, postal dominanten.

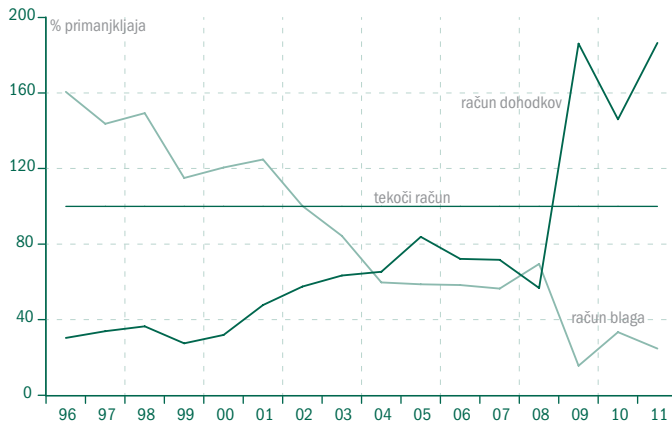
10

Tabela 1
Struktura primanjkljaja na tekočem računu »novih« članic v % skupnega primanjkljaja

	blago	storitve	Dohodki	Transferi	skupaj
1996	160.60	-69.59	30.33	-21.34	100.00
1997	143.68	-55.51	33.89	-22.06	100.00
1998	149.27	-56.64	36.49	-29.12	100.00
1999	115.01	-24.26	27.46	-18.21	100.00
2000	120.50	-32.41	31.94	-20.04	100.00
2001	124.77	-42.01	47.76	-30.51	100.00
2002	100.13	-26.53	57.47	-31.06	100.00
2003	84.37	-15.82	63.32	-31.87	100.00
2004	59.68	-15.83	65.37	-12.08	100.00
2005	58.68	-30.09	83.82	-26.38	100.00
2006	58.35	-23.40	72.12	-20.33	100.00
2007	56.39	-21.98	71.68	-12.58	100.00
2008	69.50	-22.81	56.75	-9.23	100.00
2009	15.60	-78.83	186.13	-29.49	100.00
2010	33.38	-54.63	146.04	-21.08	100.00
2011	24.67	-77.03	186.53	-22.20	100.00

Vir: Eurostat

Slika 2
Strukturne spremembe primanjkljaja na tekočem računu "novih" članic EU

Vir: Tabela 2

Je v času, ko je priliv neposrednih naložb v »nove« članice EU, ki so bile zmeraj »prijazne« do tujih neposrednih naložb, povsem splahnel, mogoče pričakovati veliko zanimanje za Slovenijo? Morda, saj so druge že bolj ali manj prodale vse, kar je bilo mogoče prodati, Sloveniji pa je nekaj prodajljivega proizvodnega bogastva ostalo v domači lasti. Velik del, ki je s hipotekami prišel v last NLB ali NKBM, je bil pravzaprav spet »nacionaliziran« in ga bomo ponovno privatizirali. Tokrat, najbrž dokončno – »nacionalni interes« bo ostal le spomin na del kratke gospodarske zgodovine Slovenije.

PADANJE V DRUGO GLOBEL?

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

12

Februarsko krčenje domačega trošenja je bilo večje od sezonskega. Preostala rast v prvih mesecih leta izvira iz rasti trošenja prebivalstva; izdatki za blago in storitve države so se zmanjšali, investicije v osnovna sredstva stagnirajo. Izvozno trošenje je pričelo vidneje pešati po oktobru lani, v letošnjem letu se je pojemanje rasti okrepilo. Pričakovanja kažejo, da bo skupno trošenje še naprej pešalo; trošenje prebivalstva počasi ali sploh ne, izvozno povpraševanje pa hitro. Medletna rast izvoza vztrajno usiha. Negativni saldo v blagovni menjavi s članicami EU le delno kompenzira marčevski presežek v menjavi z nečlanicami. Če se pogoji menjave ne bi poslabšali manj kot v EU27, bi bila blagovna bilanca za Slovenjo še bolj neugodna. Malone vsi kazalniki poslovnih tendenc, razen zaupanja v trgovini na drobno, so bili v aprilu nižji kot v marcu. Na splošno poslabšanje poslovnih tendenc je vplivalo predvsem znižanje zaupanja v gradbeništvu in storitvah. Zaupanje se je nekoliko zmanjšalo v predelovalnih dejavnostih; največkrat naveden razlog je premajhno domače povpraševanje. Negativno vzdušje se je naselilo tudi v storitvenih dejavnostih, malo bolje je z zaupanjem v trgovini na drobno, ki naj bi jo poleg pičlega povpraševanja trli še konkurenca in visoki stroški dela. Gospodarska klima v EU27 se je znova poslabšala. Rezultati anket nemškega instituta Ifo so bolj optimistični.

Industrijska produkcija se je v marcu zmanjšala, kar je krepko znižalo medletno rast prvega kvartala. Zmanjšala se je tudi v evro območju in v EU27. Vrednost gradbenih del v marcu je bila višja kot v februarju, a za desetino nižja kot v marcu lani. Število turističnih prenočitev se zmanjšuje, kriv je padec domačega turizma. Rezultati v večini transportnih panog se vztrajno poslabšujejo. Registrirana brezposelnost se hitro zmanjšuje, a žal ne le zaradi povečanja odhoda brezposelnih med zaposlene, ampak zaradi odhoda med neaktivno prebivalstvo. V evro območju in v EU27 brezposelnost hitro raste; v marcu naj bi bilo brezposelnih malone 25 milijonov; po stopnji brezposelnosti je najvišje Španija, najnižje pa Avstrija.

Aprila so se življenjski stroški povečali, tudi bolj dolgoročna rast cen se je malo okrepila. Ponovno so znatno bolj zrasle cene blaga; povečale so se skoraj v vseh skupinah. K rasti so največ prispevale sezonske podražitve novih kolekcij ter podražitve naftnih derivatov. Po daljšem obdobju se je dolgoročna dinamika cen v Sloveniji dvignila nad dinamiko v evro območju, a pričakovanja ne kažejo, da se bo to nadaljevalo. Proizvajalčeve cene so aprila porasle, bolj dolgoročna dinamika ostaja nizka in izenačena. Pričakovana dinamika opazno zaostaja za dolgoletnim povprečjem in za pričakovano dinamiko v evro območju. Skupne cene surovin (v evrih) stagnirajo, v letu dni pa so se znižale. Povečanje bruto plače v marcu je bilo manjše od sezonskega, dolgoročna dinamika se je opazno zmanjšala, razlike med

sektorji se krčijo. Podatki o enotnih stroških dela ne podpirajo samoumevnih ugotovitev, da so stroški dela ključna ovira normalizacije in rasti, saj so enotni stroški dela v Sloveniji natanko takšni, kot to ustreza njeni produktivnosti.

Podatki o javnofinančnih prihodkih ostajajo nepopolni; javnofinančni prihodki so opazno porasli, povečala se je medletna stopnja in rast impulznega trenda. K povečanju so levji deleži prispevali domači davki na blago in storitve. A gre lahko za premike v timingu vplačil, saj davek na dodano vrednost od uvoženega blaga in storitev, ki se giblje najbolj enakomerno, ne kaže večjih premikov. Padec trošarin je bil precej manjši od običajnega sezonskega padca. Neposredni davki in ostali prihodki javnofinančnega sektorja so porasli, medletna stopnja pa ne; izostal je porast prihodkov od davka na dobiček. Glede na nepopolnost podatkov je težko oceniti, koliko je k izpadu davka na dobiček prispevala spremenjena davčna zakonodaja. Porast dohodnine je verjetno posledica poročuna. Krčenje kreditov se nadaljuje. Trendi navzdol so stabilni; brez korenitih posegov denarnih oblasti in odprave pavšalnih zahtev po dodatnem kapitalu se ne bodo spremenili. Krčenje kreditov spremlja zelo počasna rast depozitov in s tem likvidnosti nefinančnih družb in prebivalstva. Odvisnost bank od kreditov iz tujine se le počasi zmanjšuje. Obrestne mere na trgu denarja se še niso ustalile, tudi pri obrestnih merah na drobno ni velikih sistematičnih sprememb. V letu dni so se nekoliko dvignile obrestne mere novih posojil za prebivalstvo in nefinančne družbe, bolj stabilna je rast obrestnih mer za depozite. Primanjkljaj tekoče bilance in neto zunanji dolg rasteta. Struktura salda ostaja nespremenjena; primanjkljaj na tekočem računu sestavljajo primanjkljaji na računu blaga, dohodkov in transferov ter presežek na računu storitev. Finančni račun kaže na povečano zadolževanje, struktura pa, da kapital priteka prek računa investicij v vrednostne papirja in odteka prek ostalih investicij. To je delno posledica rasti deleža države v neto dolgu Slovenije.

THE DESCENT TO THE SECOND DEPTH

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

14

Contracting of domestic demand was deeper than seasonal. The remnants of growth in the beginning of the year is due to private consumption as government expenditures for goods and services decreased and investments in fixed assets stagnated. Export demand began to abate in October 2011, the decline strengthened in the beginning of 2012. Expectations indicate that total demand will continue to decline; private consumption slowly or not at all, export demand rapidly. Yearly growth of exports is drying out. Negative trade balance with the EU member states was in March partly compensated by surplus with the rest of the world. If terms of trade would not worsen less than the EU terms of trade, trade balance of Slovenia would be even poorer. Nearly all indicators of business climate, except confidence in the retail trade, worsened. General deterioration of business climate was affected by diminished confidence in construction and services. Confidence decreased slightly in manufacturing, most often cited cause was domestic demand. Negative expectations settled in services; slightly better is the situation in retail trade, which is beside weak demand affected by competition and high labor costs. Business climate worsened in EU27 as well while the results of German IFO institute are more optimistic.

The drop of industrial production in March considerably decreased yearly dynamics in the first quarter. Industrial production plummeted in euro zone and EU27 as well. Value of construction works in March was higher than in February but ten percent lower than in March 2011. Number of tourist overnights is decreasing due to domestic tourists. Results in majority of transportation branches are constantly worsening. Number of registered jobseekers is decreasing rapidly, unfortunately not only because of new jobs but also because of the exit from labor market. Unemployment rate in euro area and EU27 grows rapidly; in March, there were nearly 25 million unemployed persons; the rate of unemployment is the highest in Spain and the lowest in Austria.

Costs of living increased in April, the long run dynamics strengthened slightly, as well. Prices of goods again increased more than prices of services; they grew in most sectors. Growth of seasonal new textile collections and oil contributed most. After quite a while long run dynamics of Slovenian inflation over passed the dynamics in the euro area. This is not likely to continue as indicated by price expectations. Producers prices increased in April, however longer run dynamics remained modest and uniform. Expected dynamics lags considerably behind long run average and expected dynamics in the euro zone. Prices of raw materials on the world market stagnate and they decreased in a year. The increase of gross wage in March was below normal seasonal value, longer run dynamics and the dispersion among sectors is decreasing. The data on the unit labor costs contradict the

claims that labor costs are the key factor preventing normalization and growth. The unit labor costs in Slovenia are exactly where they should be.

According to still deficient data, public revenues increased considerably in April; the yearly growth rate and impulse trend increased as well. Domestic taxes on goods and services contributed the lions share. However, the jump might be caused by the shift in the timing, as there were no shifts in the very stable revenues of the value added tax on imports. The drop of excise tax was lower than seasonal. Direct taxes and other revenues of the public sector increased, their yearly dynamics did not; the increase of revenues from taxes on profits stayed out. Due to the data deficiency it is hard to estimate whether this is due to changes in the tax legislation or not. The rise of revenues of personal income taxes is most likely a consequence of account adjustments. Squeeze of credits continues. The downward trends are stable and will not change without interference of the monetary authorities, particularly the removal of rather senseless requests for additional capital. The squeeze of credits is accompanied by very slow growth of deposits and liquidity of non financial companies and population. The dependence of banks on foreign credits is decreasing very slowly. Interest rates on the money market have not yet calmed, the interest rates on the retail market are also not changing systematically. In a year, interest rates on new credits to population and non financial companies increased slightly, while growth of interest rates on deposits was more stable. Current account deficit and net foreign debt are increasing; the structure of deficit remains stable; the deficits on the trade account, income account and current transfer account are accompanied by the surplus on the service account. Financial account reveals modest growth of foreign indebtedness while its structure indicates that capital enters through portfolio investments and exits through other investments. This can be explained by increased share of public debt in net foreign debt of Slovenia.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

1. Neugodna izvozna pričakovanja

Februarja se je domače trošenje zmanjšalo za približno 2.7%. Krčenje domačega trošenja je bilo večje od sezonskega, čeprav je sezonsko krčenje v februarju močno. Zato se je zmanjšala tudi bolj dolgoročna dinamika (medletna stopnja rasti in impulzni trend sta se zmanjšala za okoli 1 točko letne rasti), vendar je bila še vedno opazno velika, še zlasti močna je bila rast impulznega trenda.

16

Skoraj celotna rast skupnega domačega povpraševanja v prvih mesecih letošnjega leta izvira iz rasti trošenja prebivalstva, ki je že na začetku leta opazno pospešilo. Bolj dolgoročno že v celotnem prvem četrtletju narašča po preko 7% na letni ravni. Krepi se še zlasti trošenje blaga.

Izdatki za blago in storitve države so se v februarju zmanjšali, vendar je bil padeč manjši od sezone, tako da je dolgoročna dinamika ostala opazno večja od 0.

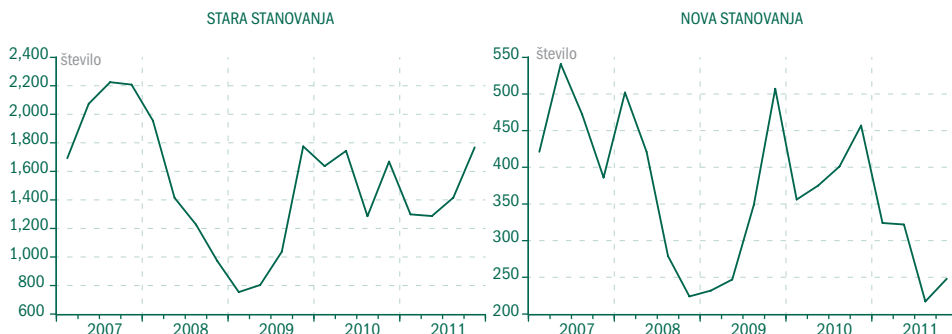
Investicije v osnovna sredstva v prvih dveh mesecih leta stagnirajo; ker so lani v istem obdobju opazno naraščale, se medletna stopnja rasti precej hitro manjšuje (v februarju po 14.1% letno).

Izvozno trošenje je pričelo vidneje pešati po oktobru lani, v letošnjem letu se je pojemanje rasti le še okrepilo. V marcu je izvoz sicer sezonsko močno poskočil, vendar je njegova bolj dolgoročna dinamika padla že v bližino ničle. V strukturi pešanja izvoznega trošenja še zlasti prednjači izvozno trošenje v EU; v povprečju prvega četrtletja letos je bilo izvozno trošenje v EU za okoli 3 odstotne točke letne rasti počasnejše!

Večjo živahnost trošenja prebivalstva na prehodu v 2012 ilustrira tudi ponovno povečanje nakupov stanovanj. Po prvih treh četrtletjih lanskega leta so nakupi rabljenih stanovanj konec leta 2011 opazno pospešili, obsega prodaj je dosegel najvišjo vrednost po začetku 2008. Čeprav je obseg prodaj novih stanovanj pešal do konca leta 2011 in dosegel najnižjo vrednost v zadnjih petih letih, je skupno trošenje za stanovanja konec lanskega leta vseeno opazno pospešilo in doseglo tretji vrh po začetku krize. Skupno število transakcij s stanovanji se sicer z opaznimi letnimi nihaji že od sredine 2007 dalje zmanjšuje trendno po približno 40 transakcij na leto.

Nakupi stanovanj

Vir: SURS; lastni izračuni
Opomba: število transakcij v četrtletju

17

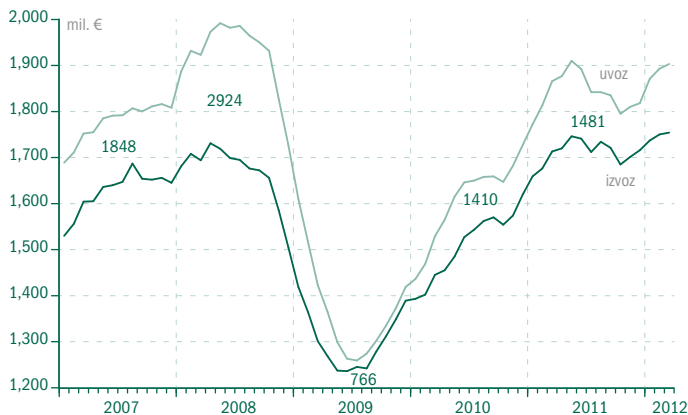
Kakšna so pričakovanja pri dinamiki končnega trošenja? Pričakovanja kažejo, da bo skupno trošenje še naprej pešalo, vendar bodo opazne razlike v dinamiki. Trošenje prebivalstva se bo le počasi, če sploh, zmanjševalo, saj pričakovano trošenje v trgovini na drobno niha okoli dolgoletne povprečne ravni, sicer šibka dinamika trošenja storitev pa se po pričakovanjih le počasi ponovno krči. Najhitreje se krči pričakovano izvozno trošenje, od sredine 2011 se je pričakovana dinamika zmanjšala na približno polovico dolgoletnega povprečja. Pričakovanja investicijskega trošenja so po dinamiki pešanja nekje na sredini, saj pričakovana gradbena dela, ki so sicer znatno pod dolgoročno ravtnjo, še vedno stagnirajo ali zelo počasi naraščajo.

2. Upočasnitev medletne rasti izvoza se nadaljuje

V prvem četrtletju medletna rast slovenskega izvoza vztrajno usiha, negativni saldo v blagovni menjavi s članicami EU pa hitro narašča. Le delno ga kompenzira marčevski presežek v blagovni menjavi z nečlanicami EU.

V primerjavi s celotno EU27 Slovenija v marcu dosega manjšo medletno dinamiko rasti blagovne menjave in nižje pokritje uvoza z izvozom. Ob manj neugodni spremembi pogojev menjave za Slovenijo kot celotno EU27 je bila blagovna bilanca v realnem izrazu za Slovenjo še bolj neugodna kot za celotno EU27. Poslabšanje pogojev menjave je bilo namreč v marcu 2012 za Slovenijo -14%, kar je ugodnejše kot za celotno EU27, kjer je bilo -17%; pri tem je bil porast izvoznih cen za Slovenijo nekaj večji, uvoznih pa nekaj manjši kot v celotni EU27.

Trgovinska menjava (milijoni evrov, desezonirani podatki)

Vir: SURS, lastni izračuni

18

Skupni izvoz Slovenije je bil marca 2012 1884 milijonov €, kar je le še 0.4% več kot leto prej, skupni uvoz pa 2005 milijonov € kar je 2.2% manj kot marca 2011. Blagovni primanjkljaj znaša 122 milijonov €, pokritje uvoza z izvozom pa je s 93.9% nadpovprečno za mesece letošnjega leta. Pri tem je bila odprema blaga v članice EU 1352 milijonov € (padec 1.4% glede na marec 2011), prejem blaga iz EU 1593 milijonov € (1.0% manj kot leto prej), kar pomeni primanjkljaj 241 milijonov € oziroma le 84.9% pokritje uvoza z izvozom. V menjavi z nečlanicami EU je bil marca 2012 izvoz 532 milijonov € (5.1% več kot marca 2012), uvoz 412 milijonov € (6.4% manj kot marca 2012), kar pomeni presežek 120 milijonov € oziroma 129% pokritje uvoza z izvozom.

V prvem četrtletju znaša skupni izvoz Slovenije 5093 milijonov € (1.9% več kot v prvem četrtletju 2012), skupni uvoz 5508 milijonov € (2.1% več kot v enakem obdobju lani), kar pomeni primanjkljaj 414 milijonov € oziroma 92.5% pokritje uvoza z izvozom. Pri tem je bila odprema blaga v EU 3725 milijonov € (0.4% več kot pred letom), prejem blaga iz EU 4200 milijonov € (0.7% več), kar pomeni primanjkljaj 475 milijonov € oziroma 88.7% pokritje uvoza z izvozom. V treh mesecih skupaj znaša izvoz v nečlanice EU 1369 milijonov € (6.3% več kot v enakem obdobju lani), uvoz iz nečlanice EU je 1308 milijonov € (6.9% več), kar pomeni presežek 61 milijon € oziroma 104.7% pokritje uvoza z izvozom.

V primerjavi s celotno EU27 je slovenski izvoz v marcu medletno porasel zgolj za 0.88%, izvoz EU27 pa še vedno za 7.60%. Medletna rast slovenskega uvoza je v marcu 2012 negativna (-0.52%), uvoza v EU27 skupaj pa še vedno pozitivna 4.24%. medtem ko je slovenska blagovna bilanca bila negativna -122 milijonov € in pokritje uvoza z izvozom

93.9%, je bila blagovna bilanca celotne EU27 v istem mesecu tudi negativna -6658 milijonov €, pri čemer je znašalo pokritje uvoza z izvozom 95.7%.

Slovenski izvoz pomeni v marcu 1.27% izvoza EU27, delež uvoza pa je 1.30%; oboje je več kot znaša delež Slovenije v BDP EU27. Pogoji menjave (terms of trade) so bili v marcu za Slovenijo neugodni: indeks izvoznih cen (122.8%) je za 14% zaostajal za indeksom uvoznih cen (142.5%). V EU27 je znašalo zaostajanje kar 17%, saj je bil indeks izvoznih cen 122.3%, indeks uvoznih cen pa 146.7%.

3. Zmerno padanje gospodarskega optimizma

19

Praktično vsi kazalniki poslovnih tendenc, razen kazalnika zaupanja v trgovini na drobno, so bili v aprilu nižji. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) o gospodarski klimi je bila gospodarska klima aprila za 4 odstotne točke nižja kot marca, od aprila lani je nižja za 12 odstotnih točk, hkrati pa tudi za 15 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja. Na znižanje vrednosti tega kazalnika je vplivalo predvsem znižanje zaupanja v gradbeništvu in v storitvah.

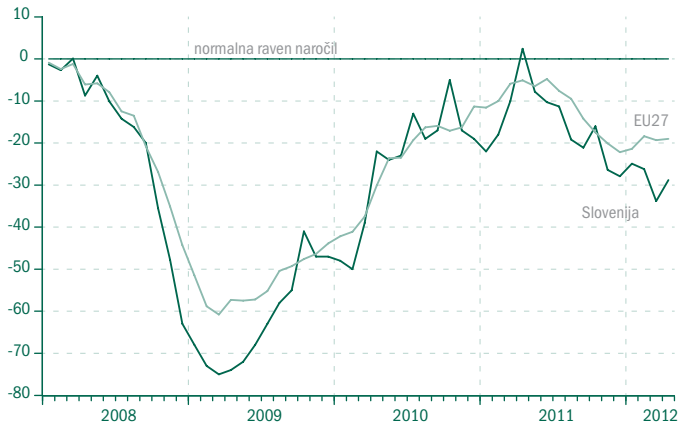
Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila aprila za eno odstotno točko nižja kot mesec prej, glede na april lani je bila njegova vrednost nižja za 15 odstotnih točk, glede na dolgoletno povprečje pa za 6 odstotnih točk. Pričakovanja za naslednje tri mesece so večinoma neugodna. Med kazalniki stanj se je v aprilu glede na predhodni mesec najbolj znižala vrednost kazalnika naročil, med kazalniki pričakovanj pa pričakovana proizvodnja. V aprilu 2012 je bilo kot glavni omejitveni dejavnik v proizvodnji najpogosteje navedeno nezadostno domače povpraševanje, s to težavo se je srečevalo približno polovico podjetij. Za približno dve petini podjetij sta bila omejitvena dejavnika negotove gospodarske razmere in nezadostno tuje povpraševanje, za približno slabo tretjino podjetij pa finančne težave.

Negativno vzdušje se je naselilo tudi v storitvenih dejavnostih, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v aprilu 2012 za tri odstotne točke nižja kot predhodni mesec in za 25 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja, v primerjavi z aprilom lanskega leta pa je bila njegova vrednost nižja za 12 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj so se v aprilu glede na prejšnji mesec večinoma znižale, razen kazalnika pričakovano povpraševanje.

Zaupanje v gradbeništvu še naprej pada, saj se je v aprilu 2012 vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju v primerjavi s predhodnim mesecem znižala za pet odstotnih točk, v primerjavi z lanskim aprilom pa je bila višja za 4 odstotne točke, hkrati pa je bila za 29 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja. Med kazalniki stanj se je v aprilu glede na predhodni mesec zvišala le vrednost kazalnika tehnične zmogljivosti, vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje tri mesece pa so se v primerjavi s predhodnim mesecem večinoma znižale.

Med gradbenimi podjetji je bilo v aprilu 57% takih, ki so navedla omejitvev nezadostno povpraševanje, 44% podjetij je kot omejitvev navedlo visoke stroške dela, tretjina podjetij pa visoke finančne stroške ter visoke materialne stroške.

Naročila v predelovalni dejavnosti

Vir: Eurostat

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno se je v aprilu zvišala za dve odstotni točki glede na predhodni mesec, glede na april lani pa je bil kazalnik nižji za eno. Vrednosti kazalnikov, tako stanj kakor tudi pričakovanj, za naslednje tri mesece so se v primerjavi z mesecem marcem večinoma znižale. V aprilu je bil delež podjetij v sektorju, ki pravijo, da je povpraševanje nizko, 47%, 45% podjetij je kot omejitveni dejavnik navedlo konkurenco v panogi, za 48% podjetij v trgovini na drobno pa so omejitvev pomenili visoki stroški dela.

Gospodarska klima v celotni EU27 se je znova poslabšala. Po podatkih Eurostata so se v aprilu 2012 naročila v predelovalni dejavnosti glede na mesec poprej sicer zvišala za 0,3 odstotne točke, a so glede na april lani nižja za 13,5 odstotnih točk. Glede na marec so se v aprilu za odstotno točko zvišala naročila v gradbeništvu, pričakovanja v trgovini na drobno pa za dobrih 5 odstotnih točk, hkrati pa so slabih 6 točk nižja kot aprila lani. Splošni poslovni optimizem se je v aprilu v celotni sedemindvajseterici malce znižal in sicer za 0,2 odstotne točke, v primerjavi z lanskim aprilom pa je le-ta nižji za skoraj 10 odstotnih točk.

Rezultati anket nemškega instituta Ifo v drugem četrtletju letošnjega leta kažejo trend oživljanja svetovnega gospodarstva. Vrednost kazalnika gospodarske klime v Zahodni Evropi in Severni Ameriki se je močno povečala, pričakovanja za naslednjih šest mesecev so tudi ugodna. Prav tako so gospodarski obeti za Azijo v prihodnjem šestmesečnem obdobju ugodnejši kot še četrtletje nazaj. Gospodarska aktivnost naj bi se, po napovedih

Ifo, v letošnjem letu v Zahodni Evropi povečala za 0,4%, v Severni Ameriki za 2,4% in v Aziji pa za okrogle štiri odstotke.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Industrijska produkcija nekoliko nižja

Industrijska produkcija se je v marcu znižala. Po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a je bila industrijska produkcija v mesecu marcu za 2,2% manjša kot v marcu lanskega leta, produkcija v prvem četrtletju letošnjega leta pa je bila 0,7% večja kot v enakem obdobju lanskega leta. Impulzni trend pa kaže, da se je v mesecu marcu industrijska produkcija zviševala po stopnji 0,85%. Zaloge industrijskih produktov pri proizvajalcih so bile v marcu 2012 za 0,2% manjše kot v mesecu prej, v primerjavi z lanskim marcem so se povečale za skoraj sedem odstotkov.

21

Dejavnost rudarstva se je v letošnjem marcu v primerjavi z marcem 2011 znižala za petino. V prvem četrtletju leta je bila dejavnost rudarstva za 9% nižja kot v enakem obdobju lanskega leta. Stanje v predelovalnih dejavnostih se rahlo poslabšuje, saj se je njihova aktivnost v marcu glede na marec 2011 znižala za slabe tri odstotke. Dejavnost v predelovalni industriji se je v prvem četrtletju letošnjega leta glede na enako obdobje lani le pičlo povečala, impulzni trend pa kaže, da se je v mesecu marcu industrijska produkcija predelovalnih sektorjev zviševala po stopnji 1,25%. V letošnjem marcu se je aktivnost sektorja oskrba z elektriko, plinom in vodo glede na lanski marec povečala za 5,5%, v prvem trimesečju letošnjega leta glede na enako obdobje lani pa se je sektor povečal za slabih osem odstotkov.

Produkcija v marcu v primerjavi s predhodnim mesecem je bila enaka v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo, za 3,2% višja v proizvodnji proizvodov za investicije in za 1.6% višja v proizvodnji proizvodov za široko porabo.

Podatki Eurostata kažejo, da se je v marcu glede na februar industrijska produkcija znižala za 0,4% v EU27, na območju evra pa za 0,3%. Glede na lanski marec pa se je v letošnjem marcu industrijska produkcija v EU27 znižala za 1,9%, na območju evra pa za 2,2%. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija v februarju glede na mesec poprej padla v enajstih, zrasla pa v dvanajstih državah in sicer največ na Slovaškem (3,5%). Največji upad industrijske produkcije so zabeležili na Nizozemskem (-9,0%).

5. Manjši domači turizem in večina prometnih dejavnosti

Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del, opravljenih v marcu letos, za skoraj 3% višja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v februarju. Vrednost opravljenih gradbenih del se je v marcu v primerjavi z marcem lani zmanjšala za dobrih 10%. Impulzni trend opravljenih gradbenih ur pa kaže, da se je v marcu gradbeništvo krčilo z mesečno stopnjo 2,15%.

22

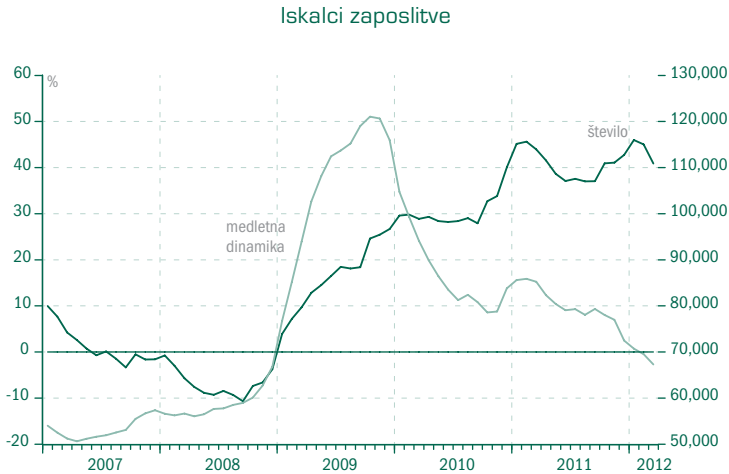
Število turističnih prenočitev se nekoliko zmanjšuje. Končni podatki SURS-a za marec kažejo, da je bilo skupno število prenočitev za 0,3% manj kot v enakem mesecu leta 2011, hkrati pa obdelava podatkov kaže, da se je skupno število prenočitev v tretjem mesecu letos zniževalo po mesečni stopnji -1,82%. To je predvsem posledica upada domačega turističnega povpraševanja, saj se je v marcu število turističnih prenočitev domačih gostov znižalo za 3,3% glede na marec 2011. Število prenočitev tujih gostov se je v marcu zvišalo in sicer za 4,5% glede na enak mesec v lanskem letu. Impulzni trend prenočitev tujih gostov v marcu kaže krčenje po stopnji 2,22%.

Podatki SURS-a o transportu za marec kažejo, da je bilo v javnem cestnem prevozu prepeljanih za 6,9% manj, v zračnem prevozu pa za 11,7% manj potnikov kot v marcu lani, število opravljenih potniških kilometrov je bilo v javnem cestnem prevozu za 5,7% manjše, v zračnem prevozu pa za 10,9%. V cestnem mestnem prevozu je bilo marca prepeljanih za 15,2% manj potnikov kot v istem mesecu 2011. Potniški promet na brniškem letališču se je v letošnjem marcu glede na marec 2011 zmanjšal za 6,4%. V pomorskem prevozu je bilo v marcu prepeljanega za 23,7 % manj blaga in opravljenih za 0,9% manj tonskih kilometrov kot marca lani. Glede na enak mesec lani je bilo v marcu v register vpisanih za 5,4% manj prvič registriranih cestnih motornih vozil, med njimi za skoraj devet odstotkov manj osebnih avtomobilov.

6. Brezposelnost ponovno upadla

Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v mesecu marcu 2012 zmanjšalo na 925358 oziroma za 1696 oseb glede na mesec prej, glede na lanski marec pa se je število zmanjšalo 11694 oseb za oziroma 1,2%. V mesecu marcu je bilo v Sloveniji 814499 delovno aktivnih prebivalcev. Glede na februar se je število delovno aktivnih povečalo za 2481 oseb ali 0,3%, glede na marec lanskega leta pa se je to število zmanjšalo za 8605 oseb oziroma 1,0%. Med zaposlenimi osebami jih je bilo še dobrih 92% zaposlenih pri pravnih osebah, njihovo število pa se je od marca lani zmanjšalo za 0,6%. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na marec 2011 zmanjšalo za 3,7%. Med samozaposlenimi pa je bilo 60% samostojnih podjetnikov posameznikov; njihovo število se je v marcu zmanjšalo za 73, od marca lani pa se je povečalo za 320 oseb oziroma 0,6%.

Po podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji v aprilu registriranih 109084 brezposelnih oseb, kar je za 1,6% manj kot v marcu ter za 2,2% manj kot aprila lani. Na Zavod se je na novo prijavilo 7193 brezposelnih, kar je 8,3% več kot marca in 15,7% več kot v lanskem aprilu. Med novo prijavljenimi je bilo največ brezposelnih zaradi izteka zaposlitev za določen čas, sledijo pa trajno presežni delavci in stečajniki ter iskalci prve zaposlitve.

Vir: SURS, lastni izračuni

V aprilu se je število brezposelnih, ki so se zaposlili, znižalo. Od 8968 brezposelnih oseb, ki jih je Zavod odjavil iz evidence, se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 5468, kar je 22,9% manj kot marca. V primerjavi z lanskim aprilom pa je bilo zaposlitev manj za slabo desetino. V obdobju prvih štirih mesecev letošnjega leta je dobilo zaposlitev nekaj manj kot 22 tisoč, kar je za 2,9% manj kot v primerljivem lanskem obdobju.

Po podatkih Eurostata je bila marca 2012 stopnja brezposelnosti na območju evra (EA17) 10,9% in se je glede na mesec poprej zvišala za desetino odstotne točke, hkrati pa je bila eno odstotno točko večja kot v marcu 2011. V celotni evropski sedemindvajseterici (EU27) je bila stopnja brezposelnosti v marcu letos 10,2% in se je glede na enak mesec lani povečala za 0,8 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo v marcu 2012 v EU27 24,8 milijona brezposelnih oseb, od tega 17,4 milijona na območju evra. Med članicami EU so v marcu najnižjo stopnjo brezposelnosti imeli v Avstriji (4,0%), najvišjo pa v Španiji (24,1%). Glede na isti mesec v letu 2011 se je v marcu brezposelnost povišala v devetnajstih državah članicah, od tega največ v Grčiji, Španiji in na Cipru, upadla pa je osmih državah, od tega največ v treh pribaltskih deželah.

CENE IN PLAČE

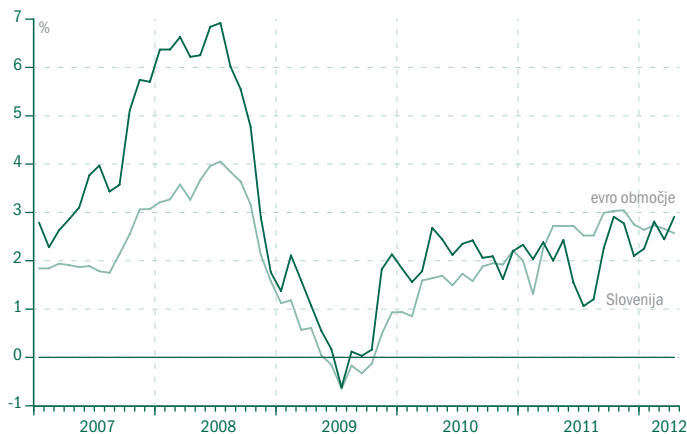
7. Pričakovana dinamika cen je vse nižja

Aprila so se življenjski stroški povečali za 1.1%. Tudi bolj dolgoročna rast cen se je malo povečala (medletna dinamika se je dvignila za 0.1 točke, na 2.6%). Ponovno so se znatno bolj povečale cene blaga, tako da so cene blaga že za 3.7%, cene storitev pa le za 1.4% višje kot lani.

24

Aprila so se cene povečale skoraj v vseh skupinah. Nadpovprečno so se povečale v skupini obleke in obutve, alkoholnih pijač in tobaka, hrane in brezalkoholnih pijač ter zdravja. Glavnino so prispevala k rasti še sezonska povečanja cen novih kolekcij (v skupini obleke in obutve), davki (pri tobaku in alkoholnih pijačah) ter cene nafte (pri gorivih in mazivih). K povečanju skupnega indeksa cen so cene obleke in obutve prispevale 0.4 točke, cene sadja in naftni derivati po 0.2 točke in po 0.1 ostale skupine proizvodov.

Inflacija
(harmonizirani indeksi življenjskih stroškov)

Vir: Eurostat

Cene so se aprila v povprečju znižale samo v skupini komunikacije (za 1.1%). Povečanje cen merjeno z harmoniziranim indeksom, ki je primerljiv med državami EU, je bilo 1.2%, medletna dinamika pa se je povečala na 2.4%. Tako je po daljšem času bolj dolgoročna dinamika rasti cen v Sloveniji preseгла povprečje evro območja. Dinamika cen v Sloveniji je začela dohitevati dinamiko v EU po novem letu predvsem zaradi cen energentov (trošarin), ki so se v Sloveniji opazno podražili (medletna stopnja rasti je porasla za 6.8% v decembru

na 10.1% v aprilu), v evro območju pa pocenili (medletna stopnja rasti se je znižala z 9.2% v decembru na 8.1% v aprilu).

Tudi osnovna inflacija (ki ne vključuje cen energentov in hrane) se je aprila v Sloveniji opazno povečala (medletna stopnja rasti se je dvignila z 1.3% na 1.8%), vendar je še naprej zaostajala za rastjo osnovne inflacije v evro območju (kjer je bila medletno 1.9%).

V aprilu se je po daljšem obdobju dolgoročna dinamika cen v Sloveniji dvignila nad dinamiko v evro območju. Toda pričakovanja ne kažejo, da bi se takšne spremembe v relativni dinamika lahko nadaljevale. V Sloveniji se namreč pričakovana (desezonirana) dinamika cen zadnjega pol leta zmanjšuje precej hitreje kot v evro območju, v storitvenih dejavnostih je padla že precej pod dolgoletno povprečje, medtem ko v evro območju ni opaziti takšne spremembe.

Proizvajalčeve cene so aprila porastle za 0.4%, vendar je bolj dolgoročna dinamika (medletna stopnja rasti) ostala nizka, le 0.7%. Povečanje cen je bilo podobno na vseh segmentih trga (domači, evrski, ne-evrski), malenkost bolj zaostajajo proizvajalčeve cene za izvoz v evro območje, saj v medletnih primerjavah stagnirajo. Tudi bolj dolgoročna dinamika proizvajalčevih cen je vse bolj izenačena, nekaj več štrlijo le proizvajalčeve cene energentov, ki so bile aprila še 2.5% večje kot pred enim letom. Pričakovana dinamika proizvajalčevih cen je prav tako zelo nizka, že nekaj časa opazno zaostaja za dolgoletnim povprečjem, precej zaostaja tudi za pričakovano dinamiko v evro območju.

V zadnjem mesecu (od sredine aprila do sredine maja) so skupne cene surovin (v evrih) stagnirale. Cene hrane so porasle največ, za 1.6%, najbolj pa so se zmanjšale cene neprehrambenih kmetijskih surovin. V zadnjem letu so se cene surovin (v evrih) zmanjšale za 5.6%, porasle so samo cene zlata, hrane in nafte (najbolj zlata za 13%), najbolj pa so se zmanjšale cene neprehrambenih kmetijskih surovin (za 22%).

8. Plače se vse bolj ustavljajo

Povprečne bruto plače so se marca povečale za 0.8%. Povečanje je bilo manjše od sezonskega, saj se je bolj dolgoročna dinamika opazno zmanjšala (z 2% v februarju je padla na 0.7% v marcu).

Najbolj so se plače povečale v informacijski in komunikacijski dejavnosti ter razvedrilnih dejavnostih (za preko 5%), najmanj pa drugih raznovrstnih dejavnostih, javni upravi in zdravstvu. Bolj dolgoročna dinamika se še naprej vse bolj izenačuje, tako je bila marca medletna stopnja rasti najvišja v istih treh sektorjih kot že zadnje mesece (rudarstvu, oskrbi z električno energijo in vodo ter finančnih in zavarovalniških dejavnostih), vendar so razlike precej manjše, marca so ti sektorji presejali povprečno medletno rast samo še za okoli 3

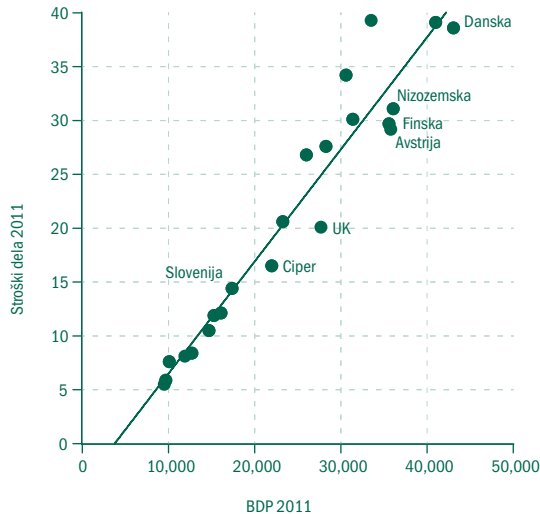
odstotne točke. Povprečne plače v vseh treh bistvenih segmentih javnega sektorja so se marca medletno zmanjševale (po približno 0.5% letno).

Konec aprila je bila za države EU objavljena raven enotnih stroškov dela za leto 2011. Podatki omogočajo nazorno ilustracijo potencialnega dometa ene od (sicer univerzalnih) slovenskih kriznih „rešitev“.

26

Potencial za krizo javnega dolga evrskega območja je nastal (zaradi velikih makroekonomskih napak) v času neoviranega (kot pravi Rogoff, „največjega v znani ekonomski zgodovini“) napihovanja porabe, v času, ko je prepecon denar omogočil večletno financiranje plačilno bilančnih tokov med nekonkurenčno „evrsko periferijo“ in (predvsem) „evrskim centrom“. Krizo je sprožilo nenadno blokiranje teh tokov, ključna ovira za njeno razrešitev pa je neustrezna institucionalna ureditev ECB in kreditni krč (ki ga v veliki meri vzdržuje pro-ciklično obnašanje regulatorjev). Navkljub takšnim razsežnostim „kriznih ovir“, pa v Sloveniji ponovno „odkrivamo“ višino stroškov dela kot ključno oviro normalizacije in rasti, čeprav relativni (glede na razvitost, torej glede na BDP/pc) enotni stroški ne odstopajo od povprečja v EU. Slika kaže, da so enotni stroški dela v Sloveniji natanko takšni kot to ustreza njeni produktivnosti (razvitosti) v EU. Le štiri države iz evro območja (Finska, Holandija, Avstrija in Ciper) imajo glede na njihovo razvitost stroške dela malo nižje kot Slovenija.

Enotni stroški dela in BDP/prebivalca članic EU

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Urni stroški dela in BDP/pc v letu 2011; premica povprečnih relativnih stroškov dela v EU

FINANČNA GIBANJA

9. Aprilski skok javnofinančnih prihodkov

Podatki o javnofinančnih prihodkih že šesti mesec niso popolni. Aprila so javnofinančni prihodki sicer opazno porasli (za 4.7%). Povečala se je tudi medletna stopnja, pa tudi rast impulznega trenda je višja kot v povprečju prvega četrletja.

K povečanju so levji deleže prispevali domači davki na blago in storitve, saj so porasli za 6.2%. Medletno so porasli celo za 22.4%. Lanskoletne vrednosti sta močno presegle obe najbolj pomembni davčni obliki domačih davkov na blago in storitve (davek na dodano vrednost in trošarine). Zaradi velikih premikov v timingu vplačil so pri teh davčnih oblikah večji enkratni skoki sicer pogosti, vprašanje pa je, ali je tudi tokratno povečanje posledica takšnega premika! Aprila se je močno povečal (za 81 milijonov) predvsem davek na dodano vrednost po obračunu, ker pa davek na dodano vrednost od uvoženega blaga in storitev (ki se sicer giblje najbolj enakomerno) ne kaže nobenih večjih premikov, je verjetno skok v donosu davka po obračunu vendarle posledica premika v timingu. Trošarine so se aprila sicer precej zmanjšale (za okoli 54 milijonov), vendar je bil padec precej manjši od običajnega v tem mesecu, tako da so letošnje trošarine skoraj za še enkrat presegle lanskoletne vrednosti.

27

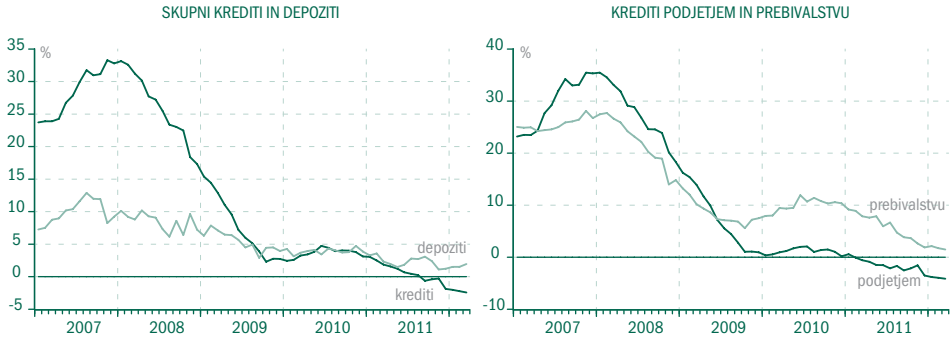
Neposredni davki in ostali prihodki javnofinančnega sektorja so aprila porasli za okoli 30 milijonov, medletna stopnja pa je padla. April in maj sta najmočnejša meseca za davčne prihodke po obračuni rezultatov poslovanja, zato aprila praviloma zelo močno skoči davek od dohodkov pravnih oseb. V letošnjem letu je izostal porast prihodkov od tega davka, saj je bil celo nižji kot v marcu in kar za 70 milijonov nižji kot lani. Glede na omenjene težave z nepopolnostjo podatkov je težko oceniti, koliko je k izpadu davka na dobiček prispevala letos spremenjena davčna zakonodaja pri davku na dobiček. K izpadu bi prav tako lahko prispevalo „počitniško“ zaokroževanje konca aprila, saj bi se zaradi tega lahko sprejemanje zaključnih računov v večji meri kot običajno preneslo v maj. Če je zaradi tega prišlo do premika, bodo to pokazali podatki v naslednjih nekaj mesecih. Dohodnina se je aprila močno povečala (kar za 57 milijonov) in močno preseгла lanskoletne vrednosti (za 12.5%). Ker so bile kumulativne številke v začetku leta precej nižje, je takšen skok lahko v večji meri verjetno posledica poračuna.

10. Krediti pa se še kar krčijo

Zmanjševanje skupnih kreditov se je tudi marca nadaljevalo; skupni krediti so se zmanjšali za 62 milijonov evrov, nefinančnim družbam so se v mesecu dni zmanjšali za 83 milijonov evrov, prebivalstvu pa so se povečali le za 21 milijonov. V letu dni so se skupni krediti zmanjšali za 2.42 odstotka, nefinančnim družbam za 4.15 odstotka, prebivalstvu pa so se

povečali za 1.47 odstotka. Trendi navzdol so stabilni in se brez korenitejših sprememb oziroma posegov denarnih oblasti, še posebej EBA in njenih pavšalnih zahtev po dodatnem kapitalu, ne bodo spremenili. Krčenje kreditov spremlja le zelo počasna rast depozitov in s tem likvidnosti nefinančnih družb in prebivalstva, ki praktično stagnira.

Dinamika kreditov in depozitov

Vir: BS; ECB; lastni izračuni
Opomba: Medletne stopnje rasti

Zmanjševanje kreditov krči tudi depozite in likvidnost nefinančnih enot. Skupni depoziti podjetij in prebivalstva se je počasi povečujejo, pri tem depoziti podjetij oscilirajo okrog ničelne stopnje, rast depozitov prebivalstva pa se zmanjšuje.

Odvisnost bank od kreditov iz tujine se le počasi zmanjšuje; razmerje med krediti in depoziti je v marcu doseglo vrednost 1.53; v letu dni se je sicer zmanjšalo od 1.60, a je k temu kar 800 milijonov evrov prispevalo krčenje kreditov in le 400 milijonov evrov povečanje depozitov.

Obrestne mere na trgu denarja se še niso ustalile. Pri obrestnih merah na drobno tudi ni velikih sistematičnih sprememb. V Sloveniji so se v letu dni nekoliko dvignile obrestne mere novih posojil za prebivalstvo in nefinančne družbe (višina je odvisna predvsem od ročnosti ter fiksnosti oziroma variabilnosti obrestnih mer), vendar so oscilacije po mesecih precejšnje. Bolj stabilna je rast obrestnih mer za depozite; s 2.74 na 3.92 odstotka so se v letu dni dvignile obrestne mere za depozite do dveh let, s 3.26 na 4.07 odstotka pa obrestne mere za depozite vezane za več kot dve leti.

11. Primanjkljaj tekoče bilance in neto zunanji dolg rasteta

V marcu 2012 je bil po začasnih podatkih Banke Slovenije saldo tekočega računa pozitiven, 81.8 milijonov €, kar je bolje kot leto prej, ko je znašal 32.9 milijonov €. Sestavljajo ga primanjkljaj blagovne menjave 93.9 milijonov € (leto prej je bil 120.9 milijonov €), presežek storitvene menjave 142.9 milijonov € (123.7 milijonov €), primanjkljaj v dohodkih faktorjev 60.5 milijonov € (35.9 milijonov) in presežek neto transferjev 93.2 milijonov € (marca lani 66.0 milijonov €).

Plačilna bilanca
milijoni evrov

29

	Januar-marec		marec	
	2011	2012	2011	2012
Tekoči račun	-90,9	-152,6	32,9	81,8
Blago	-310,9	-300,7	-120,9	-93,9
Izvoz blaga	5.018,40	5.156,50	1.883,10	1.908,20
Uvoz blaga	-5.329,30	-5.457,20	-2.004,00	-2.002,10
Storitve	317,6	371,2	123,7	142,9
Izvoz storitev	1.049,30	1.092,90	393	402,6
Uvoz storitev	-731,8	-721,8	-269,3	-259,7
Dohodki	-144,3	-193,6	-35,9	-60,5
Prejemki	213,2	174,7	88	60,9
Od kapitala	158,8	123,1	69,9	43,7
Izdatki	-357,4	-368,4	-123,9	-121,4
Od kapitala	-336,8	-346,3	-117	-114,1
Tekoči transferi	46,7	-29,4	66	93,2
Kapitalski in finančni račun	112,3	186,7	184,7	-133
Kapitalski račun	-6,8	6,4	1	3,3
Finančni račun	119,1	180,3	183,7	-136,3
Neposredne naložbe	52,6	135,1	156,4	117,7
Naložbe v vrednostne papirje	2.591,90	-936,4	1.662,10	-327,7
Finančni erivativi	-79,6	1,3	-19,6	-1,6
Ostale naložbe	-2.454,40	941,6	-1.596,60	27,5
Terjatve	-1.525,20	-1.308,00	-834,6	-934,3
Obveznosti	-929,2	2.249,60	-762	961,8
Mednarodne denarne rezerve	8,6	38,7	-18,5	47,8
Neto napake in izpustitve	-21,4	-34,1	-217,6	51,2

V celotnem prvem četrletju 2012 je saldo tekoče bilance ostal negativen -152.6 milijonov € (v enakem obdobju lani je bil le -90.9 milijonov €), kar je rezultat blagovnega primanjkljaja 300.7 milijonov € (lani 310.7 milijonov €), storitvenega presežka 371.2 milijonov € (lani 317.6 milijonov €), primanjkljaja v dohodkih faktorjev 193.6 milijonov € (lani 144.3 milijonov €) ter primanjkljaja v neto tekočih transferjih 29.4 milijonov € (v enakem obdobju lani presežka 46.7 milijonov €).

30

Saldo kapitalnega in finančnega računa znaša v prvem četrletju letos 186.7 milijonov € (še naprej dodatna zadolžitev !), v enakem obdobju lani je bil 112.3 milijonov €. Pri tem je bilo neto tujih neposrednih naložb za 135.1 milijonov € (v prvih treh mesecih lani 52.6 milijonov €), naložb v vrednostne papirje -936.4 milijonov € (lani 2591.9 milijonov €), ostalih naložb 941.6 milijonov € (-2454.4 milijonov €). Mednarodne rezerve pri Banki Slovenije so se povečale za 38.7 milijonov €, medtem ko so v enakem obdobju lani porasle za 8.6 milijonov €. Statistična napaka znaša -34.1 milijonov €, v treh mesecih lani je bila -21.4 milijonov €.

Konec februarja 2012 je znašal neto zunanji dolg Slovenije že 11937 milijonov €, kar je novi rekord (!), saj je 321 milijonov € večji od rekorda mesec prej. Pri tem je bil bruto dolg 42.209 milijonov €, terjatve do tujine pa 30.272 milijonov €. V bruto zunanjem dolgu se delež države nadalje povečuje in znaša 18.825 milijonov € ali 44.6%. Mednarodne rezerve Banke Slovenije so bile konec marca 2012 709.9 milijonov €, kar je za 53.8 milijonov € manj kot mesec prej.

DRUŽBENA EKONOMIJA IN SOCIALNO PODJETNIŠTVO

dr. Tanja Česen

Povzetek

Evropska komisija je nedavno (25.10.2011) pripravila in sprejela dve pomembni iniciativi: o socialnem podjetništvu in o družbeno odgovornem podjetništvu. Konservativna Evropska komisija je s tem dejanjem presenetljivo stopila na t.i. tretjo pot, ki jo je pred desetimi leti trasiral nekdanji britanski laburistični predsednik Tony Blair. Razlog za to dejanje ni ideološki, ampak nakopičeni družbeni problemi, ki jih kapitalizem ne rešuje, ampak poraja. Ideja za rešitev perečih družbenih in okoljskih problemov je koncept socialnih podjetij, ki imajo v osnovi realizacijo družbenih ciljev, in preusmeritev komercialnih podjetij od le doseganja dobička na družbeno odgovornost do zaposlenih in varstva okolja.

31

Socialna podjetja so se začela v Evropi pospešeno razvijati pred 10 leti na osnovi evropske pobude EQUAL, tako da po ocenah sedaj zaposlujejo že povprečno 4,6% delovno aktivnega prebivalstva. Razvoj socialnega podjetništva je bil zelo aktiven in v svetu so nastali številni primeri dobre prakse: mikro krediti in pravična trgovina. Najboljši primer dobre prakse je Velika Britanija, ki je razvila širši koncept tretjega sektorja. Slovenija je s socialnim podjetništvom šele na začetku poti, v letih 2010 in 2011 je financirala nekaj bolj ali manj uspešnih projektov socialnih podjetij, predvsem bi bilo pričakovati večje družbene koristi od stroškov – 10 milijonov € bi zadoščalo za 1.000 delovnih mest letno in ne za le 43. Slovenija je sprejela Zakon o socialnem podjetništvu, vendar je treba pred uveljavitvijo pripraviti analizo stanja in problemov, analizo stroškov in družbenih koristi, analizo dobrih praks, strategijo razvoja in akcijski program socialnega podjetništva.

Summary

European Commission has recently prepared and adopted (25.10.2011) two important initiatives: on social enterprises and on corporate social responsibility (CSR). Conservative European Commission has with this act surprisingly stepped on so called third way paved by former British president labourist Tony Blair. However, reason for action is not ideological but accumulated social problems, which capitalism is not solving, but originating. Concept of social enterprises, which have in the basis realization of social objectives, is an idea for salvation of urgent social and environmental problems, together with redirection of commercial enterprises from profits only to social responsibility for employees and environment.

32

Social enterprises began with accelerated evolution in Europe 10 years ago on the basis of European initiative EQUAL, they nowadays according to the recent estimates employ on average 4.6% of working population. Development of social entrepreneurship has been active also in the rest of the world and many good practices occurred, like micro credits and fair trade. The best example of good practice is Great Britain, which has developed a wider concept of the third sector. Slovenia is with the social entrepreneurship only at the beginning, in the years 2010 and 2011 has financed few more or less successful projects of social enterprises, above all the higher social benefits of the costs would be expected – € 10 million would be sufficient for 1.000 jobs annually and not only for 43. Slovenia has adopted Act on social entrepreneurship, but before putting in force it is indispensably to prepare analysis of situation and problems, cost-benefit analysis, analysis of good practices, strategy of development and action plan for social entrepreneurship.

1. Uvod in opredelitev pojma

V obdobju finančne in gospodarske krize je postalo tudi v Sloveniji jasno, da kapitalizem ravno tako kot prej socializem, vendar iz različnih razlogov, ekonomsko in družbeno ni učinkovit sistem. Pojavljati so se začele različne ideje in predlogi predvsem zaradi problema hitro naraščajoče brezposelnosti. Socialno podjetništvo¹ se je razvilo od ideje do sprejema zakona.² Pred pripravo zakona bi bilo sicer treba pripraviti analizo, strokovne posvete, pregled dobrih praks in oblikovati predloge aktivnosti politike zaposlovanja.

Namen tega teksta je predstaviti družbeno ekonomijo v širšem in socialno ali družbeno podjetništvo v ožjem smislu, sodobne koncepte in dobro prakso evropskih držav.

33

Angleška izraza '*social economy*' in '*social entrepreneurship*' (v Franciji *économie sociale* v Španiji *economía social*) bi glede na pomen prevedli širše v družbeno ekonomijo in ožje v socialno podjetništvo. Podobno kot je v uporabi pojem družbeno odgovorno podjetništvo za '*Corporate social responsibility*'. Angleška beseda '*social*' pomeni družba, kot pridevnik pa ima dvojen pomen: širši 'družben' npr. družbena pogodba, družbena vprašanja, družbeno okolje, in ožji 'socialen' npr. socialna pomoč, socialni delavec, socialno skrbstvo.

Z vidika lastništva predstavlja družbena ekonomija t.i. tretji sektor; prvi je poslovni sektor v zasebni lastnini, drugi je javni sektor v državni lastnini in tretji sektor je družbena ekonomija, ki je zasebno-javni sektor. Sem sodi več dejavnosti: i) neprofitne aktivnosti – društva na lokalni ravni, ii) društva in prostovoljne organizacije, in iii) socialna podjetja. Poslovanje in dohodek družbenih ali 'socialnih' podjetij je usmerjeno v realizacijo družbenih ciljev. Organizirana so kot kooperative (zadruge), razvojne fundacije, gradbene zadruge, delavske hranilnice ipd. Definicija socialnega podjetništva ni podrobno opredeljena in je le okvirna, oblike so podjetja ali organizacije.

Družbena ekonomija se razvija zaradi potreb članov ali uporabnikov po novih družbenih aktivnostih - predstavlja inovativne rešitve na družbenem, ekonomskem, okoljskem področju, ki jih poslovni in javni sektor ne omogočata ali neustrezno izvajata. Praviloma gre za neprofitno dejavnost in vpliva na razvoj napredne in vključujoče družbe. Tudi definicija družbene ekonomije je okvirna, in sicer je med poslovnim in javnim sektorjem.

V širšem pomenu družbena ekonomija pomeni gospodarstvo usmerjeno v razvoj družbe, v družbeni napredek, vključuje družbeno odgovorno podjetništvo in 'socialno' podjetništvo. Družbeno odgovorno podjetništvo in 'socialno podjetništvo' sta iniciativi Evropske komisije.

1 Angleški izraz '*social*' ima dvojen pomen: družben (širše) in socialen (ožje). Pravilno bi bilo uporabljati izraz družbeno in ne socialno podjetništvo, podobno kot je že uveljavljeno družbeno odgovorno podjetništvo (*corporate social responsibility*). V Sloveniji se pogosto uporablja izraz socialen, npr. socialni sporazum, pravilneje bi bilo uporabljati izraz družbeni sporazum.

2 Zakon o socialnem podjetništvu, Uradni list RS št. 20/18.03.2011

Družbena ekonomija se je v prvem desetletju evropskih državah dobro razvila, predstavlja povprečno 4,6% vseh delovno aktivnih, največ 9,6% v Islandiji in 7,5% na Finskem.

Evropska komisija je že leta 1989 ustanovila enoto za družbeno ekonomijo (Social economy unit) in sprejela pojem »Zadruge, delavska podjetja, društva in fundacije« (CMAF *Cooperatives, Mutuals, Associations and Foundations*). Od leta 2000 se reprezentativna institucija imenuje Socialna ekonomija Evropa (*Social Economy Europe*) ali CEP-CMAF.

34

Združevanje malih obrtnikov in kmetov v zadruge se je začelo v času razmaha kapitalizma z namenom zaščite pred konkurenco velikih kapitalistov. Zgodnji kapitalizem je označevala industrijska revolucija in tehnični napredek, značilno je izrazito družbeno razslojevanje. Kapitalisti so si prizadevali za dobiček in začelo se je neizprosno izkoriščanje delavcev.

Izraelski kibuci so nastali pred sto leti kot kmetijske skupnosti, kasneje se je začela večina ukvarjati z industrijsko proizvodnjo. Kibuc (pomeni *zbiranje* oz. *skupaj*) je skupnost z visoko stopnjo socialne interakcije v Izraelu. Izvira še iz časov, ko samostojno kmetovanje ni bilo mogoče in so se kmetje zbirali v skupnosti - kibuce. Poleg gospodarske, naseljenjske in družbene vloge so kibuci imeli obrambne sposobnosti in pomembno vlogo kot vojaška oporišča. Nekoč so socialistična skupnost so danes večinoma privatizirani. Posamezni člani skupnosti delajo neodvisno od kibuca in vodijo svoja privatna podjetja.

Zadružništvo ima tudi v Sloveniji dolgo tradicijo, prve so bile obrtne zadruge krojačev, šivilj. Pobudnik za razvoj **zadružništva** je bil Janez Evangelist Krek (1865-1917) – duhovnik in krščanski socialist. Krek je začel v pomoč kmetom organizirati *denarne zadruge – posojilnice*, gospodarske zadruge, obrtne zadruge, zadruge za blagovni promet, mlekarske zadruge ipd. Kasneje so se ustanovljale pašniške, lesne, vinarske, mlekarsko-sirarske in tudi finančne zadruge - hranilnice in posojilnice. Osnovna ideja zadružništva na začetku 20. stoletja je bila v organiziranju malih kmetijskih in obrtnih proizvajalcev, da bi bili na trgu bolj konkurenčni velikim podjetjem.

Obstajali pa so tudi prosvetljeni industrialci, kot britanec **Robert Owen** (1771-1858), socialni reformator, ki je izboljševal delovne pogoje v svoji tekstilni tovarni, imenovani socialistično podjetje. Njegova tekstilna tovarna je bila velik poslovni uspeh, izboljševal je kvaliteto izdelkov, spodbujal kvaliteto dela, sodelovanje z delavci je bilo odlično. Spodbujal je izobraževanje zaposlenih, prvi je govoril o investicijah v človeški kapital. Predlagal je organizacijo otroških vrtcev in spodbujal ter organiziral izobraževanje otrok.

Obujanje socialnega podjetništva v Evropi in neprofitnih institucij v ZDA se je začelo v sedemdesetih letih, ko je ob gospodarski krizi porasla brezposelnost in revščina ljudi.

Aktualni problemi v družbi Evropska politika zaposlovanja temelji na rasti zaposlovanja s prilagajanjem spremembam na trgu dela in staranju prebivalstva. Ekonomska politika je

usmerjena na konkurenčnost na svetovnih trgih v družbi znanja. Kljub temu pa narašča število brezposelnih, neaktivnih, odvisnih od socialnih pomoči, ljudi z nizkimi dohodki, s prekarnim delom. Številni ljudje so deprivilegirani: invalidi, bolni, imigranti, manjšine, ženske, starejši. Mladina ima le malo možnosti za redno zaposlitev, če pa dobi delo, večina dela za določen čas, s krajšim delovnikom, po pogodbah. Problem je še posebej intenziven v ekonomsko deprivilegiranih urbanih in ruralnih območjih. V sodobni družbi so nastali enaki problemi kot pred 100 leti.

Posledice neenakomernega razvoja so razvojno zaostala ruralna območja, z opuščanjem rudnikov in delovno intenzivne industrijske proizvodnje pa tudi na urbanih območjih, še posebej posamezni predeli sicer razvitih mest. Koncentracija brezposelnosti in revščine na posameznih območjih je postala rastoč in nerešen problem.

35

2. Socialno podjetništvo in družbena odgovornost podjetij v EU

Obstaja več konceptov socialnega podjetništva: neprofitne institucije, socialna ekonomija in tretji sektor. Začetek razvoja neprofitnih institucij je druga polovica sedemdesetih let v ZDA, v Veliki Britaniji pa se je najprej začel razvijati sektor prostovoljnih organizacij.

Socialno podjetništvo vključuje socialna podjetja, zadruge, društva, fundacije. To so pretežno neprofitne institucije, njihov cilj je korist njihovih članov in/ali širše družbe, prednost imajo ljudje in delo pred kapitalom.

Koncept tretjega sektorja je širši koncept in povezuje neprofitne institucije in socialno podjetništvo. Britanska definicija je: »Nevladne organizacije, ki svoje delo in dohodek usmerjajo v družbene, okoljske ali kulturne cilje.« Po obliki vključuje prostovoljne in dobrodelne institucije, društva, socialna podjetja, kooperative in zadruge. V tretji sektor torej sodijo t.i. nevladne in neprofitne organizacije, organizacije civilne družbe, vključno s sindikalnimi organizacijami, političnimi strankami, mladinskimi organizacijami, ženske organizacije, idr. Socialna podjetja so po širšem konceptu del tretjega sektorja.

Evropska komisija je nedavno pripravila in sprejela (25.10.2011) ter posredovala v Evropski parlament iniciativo o socialnem podjetništvu: *Ustvarjanje ugodnega okolja za socialna podjetja, izvajalce socialne ekonomije in inovativnost*. V gradivu je naslednja definicija socialnega podjetja:

- socialni in družbeni cilji splošnega dobra so razlog za poslovno aktivnost, pogosto na visoki ravni socialne inovativnosti,
- dobički so reinvestirani za doseganje družbenih ciljev,
- oblika organizacije ali lastništva odraža njihovo poslanstvo.

Socialna podjetja so torej tista, ki nudijo. i) socialne in druge storitve in/ali proizvode deprivilegiranim osebam (nastanitev, zdravstveno varstvo, pomoč starejšim in invalidom,

socialno vključevanje, otroško varstvo, dostop do dela in usposabljanja, ipd.); in/ali ii) proizvodnja blaga in storitev ima socialne cilje (socialna in profesionalna integracija deprivilegiranih, še posebej tistih s nizko izobrazbo ali socialnimi ali profesionalnimi problemi, ki vodijo v izključevanje in marginalizacijo).

V novi evropski iniciativi je Evropska komisija poudarila velik pomen socialnih podjetij na osnovi rezultatov raziskave GEM. V socialnem podjetništvu je bilo po podatkih raziskave leta 2009 zaposlenih 4,6% delovno aktivnega prebivalstva v izbranih 12 zahodno evropskih državah, največ na Islandiji 9,6%, na Finskem 7,5% v Švici 5,6% in Veliki Britaniji 5,8%.

36

V evropskem gradivu je navedena kot primer dobre prakse tudi Slovenija. Iz raziskave GEM je razvidno, da naj bi bilo v Sloveniji v socialnem podjetništvu zaposlenih 5,4% delovno aktivnega prebivalstva, kar pa je netočno in popolnoma nerealno, saj bi to pomenilo, da je v Sloveniji v socialnih podjetjih kar 46 tisoč zaposlenih. Po podatkih Ajpes je bilo leta 2010 v zadrugah zaposlenih le 3.312 oseb in v društvih 3.062 oseb, v socialnem podjetništvu je po podatkih MDDSZ le 43 oseb zaposlenih konec leta 2010, skupno je torej dejansko zaposlenih v tem sektorju 6.417 oseb ali 0,8% delovno aktivnega prebivalstva.

Gradivo vsebuje tudi kratkoročni akcijski načrt spodbujanja socialnega podjetništva v Evropi, in sicer: i) izboljšanje dostopa do financiranja z investicijskimi skladi in mikro-krediti, ii) izboljšanje opaznosti socialnega podjetništva, izmenjava izkušenj in dobre prakse, podatkovne baze, promocija, iii) izboljšanje pravne podlage za delovanje.

Na osnovi gradiva – iniciative je Evropska komisija 18.11.2011 organizirala konferenco o promociji socialnega podjetništva v Evropi, kjer so poudarili družbeni pomen razvoja socialnega podjetništva, njegovo financiranje in promocijo. Gradivo je na spletu: http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm

Raziskava o socialnih podjetjih Selusi prikazuje, da so le-ta bolj inovativna od komercialnih podjetij. Povezujejo javne, lokalne in privatne organizacije, ekonomske sektorje, sodelujejo v povezovanju proizvajalcev, potrošnikov, uporabnikov in občanov. Omogočajo nova delovna mesta za zaposlovanje mladine. Glede na navedeno so družbeno koristna.

Socialna podjetja so aktivna pretežno na sledečih področjih:

- izboljšanje socialnega varstva, zdravstvene nege, blaginje,
- pospešitev socialne in delovne integracije,
- sodelovanje v izobraževanju in vse življenjskem učenju,
- delo v kulturi in umetnosti,
- omogoča sodelovanje v digitalni družbi,
- skrbi za javni transport, javne storitve,
- zmanjšuje emisije in odpadke,
- učinkovito uporablja naravne vire,

- deluje v urbanih in ruralnih območjih,
- organizira in financira lokalni razvoj in
- promovira pravično trgovino.

Evropska komisija predlaga za razvoj socialnega podjetništva spodbujanje financiranja, in sicer sledeče aktivnosti: evropska pravna podlaga za financiranje, razvoj mikro-kreditiranja in mikro/financiranje, evropski finančni instrument za financiranje ustanovitve socialnih podjetij in prednostno sofinanciranje socialnih podjetij iz Evropskega socialnega sklada. Poleg tega je predvideno tudi sodelovanje Evropskega investicijskega sklada.

37

Evropska komisija je sočasno z iniciativo o socialnem podjetništvu pripravila in sprejela evropsko strategijo 2011-2014 o družbeni odgovornosti podjetij. To je koncept, kjer podjetja integrirajo družbeno in okoljsko skrb v poslovne aktivnosti in sodelovanje. Z upoštevanjem družbene odgovornosti bodo podjetja podprla evropsko razvojno strategijo Evropa 2020, strategijo za pametno, vzdržno in vključujočo rast, s ciljem 75% zaposlenosti.

V novi strategiji ima družbena in okoljska odgovornost novo definicijo: odgovornost podjetij za njihov vpliv na družbo. Družbena odgovornost podjetij vključuje:

- človekove pravice, pravice pri delu in zaposlovanju (usposabljanje, raznovrstnost, enakopravnost žensk, zdravje in blaginja zaposlenih), vključevanje invalidov,
- okoljske zadeve (biološka raznovrstnost, klimatske spremembe, učinkovitost rabe naravnih virov, preprečevanje onesnaževanja),
- preprečevanje podkupovanja in korupcije,
- vključevanje v družbo in razvoj, družbeni dialog,
- upoštevanje interesov potrošnikov in občanov.

Družbena odgovornost podjetij se nanaša na vsa podjetja, evropska politika družbene odgovornosti s tem dopolnjuje iniciativo o socialnem podjetništvu; socialna podjetja imajo že v zasnovi vgrajeno usmerjanje dobičkov v družbene cilje. Evropska komisija torej želi s tem usmeriti podjetja iz izključno dobičkovnosti v reševanje družbenih problemov.

Projekte evropske iniciative EQUAL je v obdobju 2000-2008 financiral evropski socialni sklad in sofinancirale države članice EU. Equal je financiral inovativne mednarodne projekte namenjene preprečevanju diskriminacije in neenakosti na trgu dela. Temeljni stebri iniciative Equal so bili: i) rast zaposlenosti, ii) spodbujanje socialnega podjetništva, iii) prilagodljivost, iv) promocija enakopravnosti spolov, v) integracija prosilcev azilov. Ciljna skupina so bili težje zaposljivi in socialno deprivilegirani ljudje. V mednarodnih projektih so se povezovala podjetja, javna uprava, nevladne organizacije in socialni partnerji. Rezultat so številni primeri dobre prakse na področju politike zaposlovanja in socialne politike. http://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/

Primeri dobre prakse v socialnem podjetništvu:

- *K'cidade (P)* - program spodbujanja podjetništva v deprivilegiranih urbanih območjih
- *Valnalon (E)* - program spodbujanja podjetništva - samozaposlovanja žensk, mladine
- *Verbund enterprise (D)* - potni list za podjetja - samozaposlovanje za mladino
- *EVU (DK)* - integracija in razvoj podjetništva - samozaposlovanja imigrantov
- *Cyfenter (UK)* - pomoč za podjetništvo - samozaposlovanje manjšinskih skupin
- *Reflex & sied (UK)* - pomoč za podjetništvo - samozaposlovanje muslimanskih skupin
- *Proxy & adie (F)* - mikrokreditiranje za izhod is sive ekonomije
- *Glocal (P)* - spodbujanje lokalnih podjetij za globalno poslovanje
- *Sant cosme innova (E)* - finančna in poslovna pomoč v deprivilegiranih območjih
- *Exzept – dmi (D)* - mikrokreditiranje samozaposlovanja žensk in imigrantov
- *Agenzia di cittadinanza (I)* Milano - partnerstvo socialnih zadrug za pomoč občanom
- *Werk.waardig (B)* - lokalna sosedska pomoč - spodbujanje zaposlovanja
- *Pirkanmaan syke (FI)* - delovna integracija invalidov v socialnih podjetjih idr. podjetjih
- *Quasar (I)* - mreža socialnih podjetij
- *Creative (F)* - social act (B) - poslovne zadruge in za zaposlovanje na ruralnih območjih
- *Synergia – koispes (EL)* - socialne zadruge za zaposlovanje duševno bolnih
- *Basta (S)* - zadruge za zaposlovanje deprivilegiranih skupin
- *Inspire (UK) – Incube (D) – Le mat (I) – Vägen ut (S)* - pomoč socialnim podjetjem
- *Repanet (A) – Serranet (EU) – Elware (FI)* - socialna podjetja za recikliranje
- *Best procurement (UK)* - strokovna pomoč socialnim podjetjem

Socialno podjetništvo se je na osnovi programov Equal začelo intenzivno razvijati predvsem v zahodno evropskih državah. Za spodbujanje razvoja socialnih podjetij je Evropska komisija v okviru pobude EQUAL namenila 3 milijarde €.

V času nemškega predsedovanja EU so 5-6.06.2007 organizirali Hannoverski politični forum o socialnem podjetništvu: »Srce Lizbonske agende – strategije za socialno podjetništvo. Na forumu so predstavili uspešne pilotne programe Equal za spodbujanje samozaposlovanja, mikro podjetij in socialnih podjetij.

3. Socialno podjetništvo v državah EU – primeri dobre prakse

Velika Britanija

Socialno podjetje je »podjetje, ki ima primarno družbene cilje in svoj dohodek investira v svoje poslovanje ali v lokalno okolje«. Z drugimi besedami posluje družbeno odgovorno in poslovni model temelji na drugih koristih in ne le dobičku. Poslujejo na trgu in dokazujejo, da lahko sočasno s finančnim uspehom poslujejo tudi družbeno in okoljsko odgovorno.

Značilnosti britanskih socialnih podjetij so:

- proizvajajo proizvode in storitve,
- imajo družbene cilje in etnične vrednote,
- so samostojna in niso odvisna samo od donacij.

Socialno podjetništvo se je v Veliki Britaniji začelo in razvijalo v obdobju vlade britanskih laburistov. Podlaga za razvoj je bila vladna strategija socialnega podjetništva leta 2002, dopolnitev leta 2004 in akcijski načrt leta 2006³. Bivši britanski predsednik Tony Blair je poudaril, da »ima vizijo povezave družbenega namena in podjetništva (t.i.tretja pot). Socialna podjetja poslujejo v javno dobro. Podjetje lahko posluje odgovorno do poslovnih partnerjev in tekmuje na trgu, na način javnih storitev in obveznostjo doseganja družbenih ciljev.«

Bivši britanski predsednik Gordon Brown je leta 2008 govoril na konferenci o socialnem podjetništvu. Povedal je, da so imele države in vlade v preteklosti dva cilja: družbeno vključevanje in gospodarska rast. Sedaj imamo trojčka ciljev: pravičnost, napredek in skrb za varstvo okolja. »Če želimo, da bo gospodarstvo cvetelo, da bo bolje povezano, da bomo boljše skrbeli za varstvo okolja in energetskih virov, od katerih je odvisna gospodarska aktivnost, moramo poiskati nove in boljše načine poslovanja, ki bodo boljše sovpadali v času, v katerem živimo.«

Socialno podjetje je nova poslovna struktura, ki omogoča poslovni uspeh in etične namene. Predstavlja boljši način poslovanja in omogoča razvoj in razcvet v dobro družbe.

Po obliki se razlikujejo in vključujejo: lokalna podjetja, socialna podjetja, kooperative in zadruge, pa tudi velike nacionalne in mednarodne organizacije.

Britansko socialno podjetništvo⁴ se je začelo uveljavljati v zadnjem desetletju. Britanska vlada ocenjuje, da je sedaj aktivnih 55.000 socialnih podjetij, ki ustvarijo prihodke v višini 27 milijard funtov, to je 5% delež prihodkov gospodarstva in 1% delež v BDP. Povprečno socialno podjetje zaposluje 10 oseb, polovica manj kot 10 oseb, 38% med 10 in 49, ostali več kot 50 oseb. Večina socialnih podjetij deluje v urbanih območjih, petina v Londonu. Večina jih deluje na področju zdravstva in socialnega varstva (33%), npr. otroško varstvo. Večino dohodka socialna podjetja ustvarijo z lokalnimi in socialnimi storitvami (21%), premičninami (20%), manj pa z izobraževanjem (15%) in prodajo (3%). Kljub temu najhitreje narašča popularnost in prodaja proizvodov t.i. pravične trgovine, dober primer je trgovanje s kavo Cafe direct. Na voljo je že 2.400 proizvodov pravične trgovine, v enem letu je obseg prodaje porasel kar za 81% in znaša letno pol milijarde funtov.

Med drugim socialna podjetja rešujejo probleme v najmanj razvitih območjih. Lokalno prebivalstvo se zaposluje, izobražuje in posluje. Na lokalni ravni torej izboljšujejo gospodarske in družbene razmere, postanejo bolj privlačne za prebivalce in gospodarstvo. Socialna podjetja izboljšujejo kvaliteto javnih storitev, na kar lahko osredotočijo čas in

3 Social enterprise: strategy for a success, DTI Department for trade and industry, 2002. Leta 2007 se je reorganiziralo v Department for business, innovation and skills BIS.

4 Vir: portal Startups, Social enterprise statistics, <http://www.startups.co.uk>

energijo, namesto izključno na povečevanje dobička za lastnike in delničarje.

Ciljne skupine so socialno izključene osebe, ki ne prejemajo nobene pomoči, usposabljanja in nimajo možnosti za zaposlitev, enostavno zato, ker so invalidi ali niso izobraženi, ker so še mladi opustili izobraževanje.

Pri spodbujanju socialnega podjetništva se je treba osredotočiti na:

- vključujoče okolje za družbeno vključevanje in poslovanje: svetovanje, promocija, načrtovanje, financiranje, subvencije na začetku poslovanja,
- poslovno svetovanje na začetku poslovanja,
- širjenje ideje socialnega podjetništva: promocija, nagrade, spletne strani, šole,...

40

Britanska vlada spodbuja socialna podjetja predvsem s poslovnim in finančnim svetovanjem ter usposabljanjem. Večino aktivnosti izvajajo regionalne in lokalne razvojne agencije. Na državnih ravni pa z gospodarskim ministrstvom, ki je bilo pobudnik ideje, sodelujejo tudi ministrstvo za delo, kmetijsko, kulturno, zdravstveno in šolsko ministrstvo.

Akcijski načrt za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva in kooperativ je leta 2006 sprejela prejšnja laburistična vlada. Opredeljuje področja, oblike, spodbude in aktivnosti.

Primeri dobre prakse:

- *Newlife* je lokalno gradbeno podjetje, ki nudi zaposlitev in usposabljanje dolgotrajno brezposelnim in mladim, ki so prenehali šolanje. Obnovili so 204 hiše.
- *Community foster care* je socialno podjetje, ki nudi storitve nege in varstvo otrok. Vključenih je ca 10 tisoč oseb. Podjetje omogoča ne le zaposlitev, ampak tudi šolanje in usposabljanje, še posebej v socialno in gospodarsko zaostalih področjih.
- *The big life group* je skupnost lokalnih socialnih podjetij in dobrotelčnih organizacij, ki delujejo skupaj in zaposlujejo 220 oseb. Nudijo storitve zdravstvene nege, varstvo otrok in izdajajo revijo *The big issue*. Omogočajo tudi usposabljanje.
- *Sunderland Home Care Associates* je lokalno socialno podjetje, ki nudi starejšim in invalidom osebne in druge storitve na domu.
- *Project Cosmic* je lokalno socialno podjetje, ki nudi informacijske storitve na odročnih ruralnih območjih. Storitve nudi na inovativen način - mobilno, namen je preprečevanje izolacije. Občanom, obrtnikom in kmetom nudi informacijsko usposabljanje in pomoč pri urejanju spletnih strani.
- *Blue ventures* je socialno podjetje, ki se ukvarja z ekološkim turizmom. Dohodek namenijo morskim ekološkim projektom, npr. zaščita hobotnic na Madagaskarju.
- *Enterprise insight* spodbuja mladino (14-30 let) za podjetništvo, pomaga pri realizaciji poslovnih idej, jih povezuje v ustrezno poslovno okolje.
- *Green-Works* je socialno podjetje, ki odpelje odvečno pohištvo in opremo večjih podjetij in organizacij, ter jih poceni odstopi šolam, dobrotelnim organizacijam, društvom in začetnikom v poslovanju. Ukvarja se tudi z recikliranjem opreme.

- *Striding out* je mentorsko socialno podjetje, ki se ukvarja z usposabljanjem mladih (do 30 let) in svetovanjem za socialno podjetništvo.
- *UnLtd* je dobrodelna organizacija za promocijo socialnega podjetništva. Podeljuje nagrade mladim za uspešne projekte, financirajo začetek ali realizacijo idej.
- *SET squared partnership* povezuje več britanskih univerz, privatnih investorjev in fundacij. Mladim nudi denarno in strokovno pomoč za ustanovitev podjetja.
- *Hackney community transport* se je postopno razvilo v veliko uspešno socialno podjetje. Opravlja redne lokalne avtobusne prevoze, prevoze šolarjev, ljudi s posebnimi potrebami, ljudi, ki ne morejo uporabljati javnega transporta, ipd.
- *Recycling unlimited* je začela kot dobrodelna organizacija za duševno bolne, sedaj je družbeno vključujoče socialno podjetje. Omogoča usposabljanje, pridobivanje delovnih izkušenj na področju mizarstva, tesarstva, prodaje, vrtnarstva in hortikulture. Za tujce omogoča učenje angleščine, osnovno poklicno izobraževanje, poklicno usmerjanje in svetovanje pri iskanju službe. Podjetje ustvarja dohodek z recikliranjem lesa, prodajo lesenih in žičnih vrtnih ograj ter vrtnega pohištva. Imajo tudi pet vrtov, kje pridelujejo ekološko hrano, ki jo prodajajo lokalnim gostilnam.
- *Building blocks solutions* je socialno podjetje, ki opravlja nemedicinske storitve za duševno bolne, in sicer svetovalne storitve in usmerjanje pri stanovanjskih zadevah, socialni pomoči, pokojnini, zaposlovanju in usposabljanju.
- *Askham grange* je ženski zapor odprtega tipa, ki omogoča delovne izkušnje v in izven zapora ter pripravlja zapornice na življenje izven zapor apo odsluženi kazni.
- *Community ventures limited* je uspešno lokalno socialno podjetje, ki opravlja varnostne storitve in zaposluje 60 oseb. Nudijo servisne storitve za alarmne naprave za javni sektor in gospodinjstva. Omogočajo individualno varovanje delavcev v občutljivem socialnem sektorju. Svetujejo tudi neprofitnim organizacijam.
- *Futurebuilders England* je inovativen investicijski sklad za pomoč prostovoljnim in lokalnim organizacijam ter socialnim podjetjem.

Evalvacija programov socialnega podjetništva poudarja, da so dober model na lokalni ravni. Poslovno in strokovno svetovanje bi moralo biti trajno, ne samo ob začetku projekta. Subvencije bi morale biti omejene na socialni in okoljski vpliv, boljše bi bilo razviti sistem kreditnih shem za financiranje poslovanja socialnih podjetij.

Področje socialnega podjetništva je po sprejemu strategije organizirano v okviru vladnega kabineta najprej v službi za tretji sektor (Office of the Third Sector), sedaj v konservativni britanski vladi pa v službi za civilno družbo (Office for Civil Society).

Viri: <http://www.cabinetoffice.gov.uk>

http://www.startups.co.uk/what-is-social-enterprise_1.html

<http://www.socialenterprise.org.uk/>

Socialno podjetništvo v OECD in primeri dobre prakse

Socialnemu podjetništvu je namenjeno samostojno poglavje v publikaciji OECD o malih in srednjih podjetjih in inovacijah 2010. OECD socialna podjetja definira kot podjetja, ki nudijo inovativne rešitve za nerešene družbene probleme. Primeri dobre prakse:

- *Wonju, Koreja* - kooperativa za zdravje in socialno varstvo deluje na lokalni ravni, preprečuje socialno izključevanje, skrbi za starejše, invalide, revne, brezdomce. Nudi zdravstvene storitve in skrbi za zaposlitev deprivilegiranih oseb.
- *One world health, ZDA* - je prva ameriška neprofitna farmacevtska družba, sodeluje in povezuje neprofitne bolnice, biotehnoška podjetja, univerze, farmacevtske raziskave, posreduje zdravila in cepiva nerazvitim državam sveta. www.oneworldhealth.org
- *Silai for skills, Velika Britanija* - je lokalno socialno podjetje za usposabljanje, karierno načrtovanje, zaposlovanje/samozaposlovanje žensk www.silai.org.uk
- *SIEL Blue, Francija* - je neprofitna ofrancoska organizacija, ki nudi starejšim ljudem poceni programe športa in rekreacije, z namenom, da bi ohranili vitalnost in zdravje. www.sielblue.org
- *IDA Individual development accounts, ZDA, Kanada, Velika Britanija, Kitajska, Singapur* - program spodbuja varčevanje (najmanj 3 leta) za izobraževanje in samozaposlovanje,
- *Bank Palmas, Brazilija* - je lokalna razvojna banka, ki deluje kot socialna bančna organizacija za javni interes, vključuje vse občane in lokalna podjetja, izdaja lokalni denar (Palmas), nudi mikro kredite, spodbuja lokalno zaposlovanje, omogoča usposabljanje mladih in žensk, spodbuja razvoj lokalnih kooperativ, organizira mrežo lokalnih proizvajalcev in trgovcev. www.banquepalmas.br
- *Equisol, Francija* - je regionalni investicijski sklad specializiran za socialna podjetja, financira projekte s socialnimi in /ali okoljskimi cilji, spremlja socialna podjetja od ustanovitve, med delovanjem in razvojem. www.iledefrance.fr
- *Social impact bonds, Velika Britanija* - je socialni investicijski projekt, ustanovitelj sir Ronald Cohen, izdaja socialne delnice kot novo obliko sodelovanja med državo in socialno osveščenimi investitorji, zbrana sredstva so namenjena dolgotrajnim socialnim problemom, kot: zdravstvene storitve za starejše, brezposelno mladino in osipnike, delo in zaposlovanje zapornikov. www.socialfinance.org.uk
- *Ammado* - je globalna platforma za spletno komunikacijo in promocijo, ki povezuje neprofitne institucije, družbeno odgovorna podjetja in posameznike. www.ammado.com

OECD LEED (center za podjetništvo in lokalni razvoj) je pripravil za Slovenijo poročilo o socialnem podjetništvu za izboljšanje socialnega vključevanja na lokalni ravni. V poročilu navajajo pregled izbranih primerov dobrih praks v Evropi in svetu. Med priporočili Sloveniji so v zaključku poudarili, da je treba pripraviti strategijo razvoja socialnega podjetništva. Priporočajo pripravo analize stroškov in koristi (SWOT). Pripraviti je treba shemo institucij, pravno in fiskalno ogrodje za delovanje socialnih podjetij. Pripraviti je potrebno podjetniško politiko in opredeliti spodbude za razvoj socialnega podjetništva, ki jih je treba razvijati podobno, kot velja za mala in srednja podjetja, in sicer: finančna pomoč pri ustanavljanju, poslovno in strokovno svetovanje. Konferenco o socialnem podjetništvu

je organiziral OECD LEED skupno z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve v Ljubljani dne 17.02.2011. Program, gradivo in predstavitve so dostopne na spletu MDDSZ. http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/socialno_podjetnistvo/

Poudariti je potrebno, da so v OECD idejni projekt socialnega podjetništva najprej razvili za preprečevanje revščine in socialno vključevanje v najbolj revnih država sveta. V razviti zahodni Evropi je bilo socialno podjetništvo prvotno večinoma namenjeno priseljencem in emigrantskim delavcem. V tem desetletju pa se je socialno podjetništvo začelo pospešeno razvijati v večini razvitih zahodno evropskih državah in tudi v ZDA, še posebej pa je pridobilo svoj pomen sedaj v obdobju svetovne finančne krize in gospodarske recesije.

43

4. Socialna ekonomija v Sloveniji

Socialno podjetništvo je v Sloveniji še v povojih, iz evropskih sredstev se je financiralo nekaj bolj ali manj uspešnih pilotnih projektov. Zakon o socialnem podjetništvu je bil sprejel in začne veljati z novim letom. Zakon je bil pripravljen in sprejet preuranjeno. Potrebno bi bilo najprej pripraviti analizo stanja na trgu dela in socialnega vključevanja, na osnovi analize pripraviti predlog strategije socialnega podjetništva, vključiti socialni dialog, na osnovi socialnega konsenza in sprejete strategije pripraviti program aktivnosti na področju socialnega podjetništva. In šele na osnovi navedenih dokumentov in socialnega konsenza pripraviti predlog zakona. Zato bi bilo treba odložiti zakon vsaj za 6 mesecev.

Vsi dokumenti in projekti socialnega podjetništva, ki se izvajajo v Sloveniji, na spletu javno niso dostopni, tako da razen člankov v dnevnih medijih, ni nobenih informacij javnosti o projektih, rezultatih in potrošenih javnih sredstvih za ta namen. Za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva je bilo v letih 2010 in 2011 namenjeno 10 milijonov €, in sicer:

- Spodbujanje socialnega podjetništva, javni razpis 2010, vrednost: 2 milijona €,
- Spodbujanje enakih možnosti in socialne vključenosti na trgu dela, javni razpis 2010, vrednost: 6 milijonov €,
- Spodbujanje socialnega podjetništva II, 2011, vrednost: 2 milijona €.

Izbrani so bili projekti: center za predelavo odpadkov, gostilna dela, turistična agencija, zeliščarska delavnica, specializirana mobilna služba za pomoč na domu, izdelava umetniških izdelkov iz odpadnega materiala, trgovina - posredovalnica rabljenih stvari. Navedeni projekti omogočajo usposabljanje za delo 123 osebam in zaposlitev za 43 oseb.

Glede na podatek o potrošenih sredstvih 10 milijonov € za usposabljanje in zaposlitev 166 oseb, je sklepati, da je projekt socialnega podjetništva imel izredno visoke stroške in zelo nizke družbene koristi. Projekt je primer najbolj neučinkovitega trošenja javnih sredstev. Javna sredstva bi zadoščala za celoletno zaposlitev 1.000 oseb z minimalno plačo.

Gostilna dela v Ljubljani je prejela 249.000 € od MDDSZ in Evropskega socialnega sklada, v gostilni delajo štirje mladi, ki so opustili šolanje. Preračunano po višini minimalne plače, bi podjetje moralo za ta denar zaposliti za celo leto 25 mladih. Pribinova je proizvodno in storitveno podjetje v Pomurju, ki je prejelo 115.000 €, da pripravi strokovne podlage, organizira seminarje za socialne podjetnike in konferenco o socialnem podjetništvu.

44

Na spletni strani MDDSZ ni nobenih informacij javnosti o projektih socialnega podjetništva in njihovem financiranju. Potrebna bi bila podrobnejša analiza in evalvacija vseh projektov socialnega podjetništva v Sloveniji. Glede na kriminalistično preiskavo projekta socialnega podjetništva, bi bila potrebna temeljita finančna revizija vseh projektov. Na tej osnovi je potrebno pripraviti strategijo razvoja socialnega podjetništva in akcijski program.

Zakon o socialnem podjetništvu je bil sprejet in objavljen 18.03.2011, veljati začne 01.01.2012. Omogoča ustanovitev socialnih podjetij, opredeljuje status, oblike organiziranosti, financiranje, spodbude, družbeno koristne dejavnosti, ciljne skupine.

Socialno podjetništvo je pomemben instrument politike trga dela. Namen je spodbujanje zaposlovanje in družbenega vključevanja težje zaposljivih oseb, invalidov in mladine. Predstavlja temeljni instrument politike trga dela in razvoja na lokalni ravni, predvsem v razvojno zaostalih ruralnih in tudi urbanih območjih. V zahodnoevropskih državah se je socialno podjetništvo razvijalo na osnovi evropske iniciative EQUAL. Primer dobre prakse je Velika Britanija, kjer so najbolj razvili socialno podjetništvo v dveh mandatih prejšnje laburistične vlade. Pri tem je treba poudariti, da v Veliki Britaniji ne izvajajo nobenih ukrepov politike trga dela. Brezposelni imajo pravico le do nadomestila za brezposelnost, centri dela pa se ukvarjajo predvsem s posredovanjem dela in spodbujanjem iskanja dela.

V obdobju finančne krize in ekonomske recesije se je tudi v EU porodila ideja, da bi lahko socialno podjetništvo razreševalo družbene probleme, medtem ko bi komercialno podjetništvo preusmerili iz le ustvarjanje dobička v družbeno odgovorno podjetništvo. Visoka in naraščajoča brezposelnost, revni zaposleni, ki delajo za nizke plače ali jih sploh ne prejmejo, družbeno izključevanje deprivilegiranih (invalidi, bolni, ženske, imigranti, neizobraženi, starejši), težavno vključevanje mladih na trg dela in revščina, so problemi, ki jih kapitalistično gospodarstvo ne rešuje zadovoljivo. Zato je Evropska komisija nedavno pripravila in sprejela iniciativo o socialnem podjetništvu sočasno z iniciativno o družbeno odgovornem podjetništvu. S tem je konservativna Evropska komisija stopila na 'tretjo pot'.

Slovenija je začela v parlamentu razvijati idejo o socialnem podjetništvu ter najprej pripravila Zakon o socialnem podjetništvu. Zadeve pa se je lotila z napačnega konca. Najprej bi bilo treba opredeliti družbeni problem, analizirati stanje na trgu dela, opredeliti ciljne skupine, pripraviti analizo stroškov in družbenih koristi ter proučiti primere dobre prakse v Evropi in v svetu. Na osnovi analize bi pripravili strategijo razvoja socialnega podjetništva, kjer bi opredelili področja in projekte, obseg in način sofinanciranja države. Na osnovi strategije

bi bilo treba pripraviti akcijski program, kjer bi opredelili naloge in aktivnosti posameznih ministrstev pri spodbujanju razvoja socialnega podjetništva. In šele na tej osnovi in na osnovi družbenega konsenza bi bilo treba pripraviti zakon.

Sočasno s pripravo zakona je potekala aktivnost spodbujanja socialnega podjetništva iz sredstev evropskega socialnega sklada. Slovenija je financirala številne pilotne projekte v letih 2010 in 2011. Glede na predvidena sredstva v višini 10 milijonov € bi bilo pričakovati, da bodo projekti ustvarili 1.000 delovnih mest letno z minimalno plačo. Ker je bilo konec leta 2010 zaposlenih le 43 oseb, bi bila nujno potrebna analiza in evalvacija sedanjih projektov, in glede na kriminalistično preiskavo podrobna finančna revizija vseh projektov. Z vidika javnih financ je optimalna javna politika oblikovana tako, da maksimira družbene koristi v primerjavi s stroški, t.j. stroškovna učinkovitost. Glede na to, da je socialno podjetništvo v osnovi pobuda, ki se izvaja na lokalni ravni, bi bilo treba vključiti v proces predvsem zainteresirane občine in jim prepustiti iniciativo o predlogu in izbiri projektov.

45

Predlogi in priporočila:

- za 6 mesecev se prestavi začetek veljave zakona o socialnem podjetništvu, ker ustrezni analitski in programski dokumenti, organizacijska in institucionalna struktura, niso pravočasno pripravljene; v času 6 mesecev pa so potrebne sledeče aktivnosti:
  - izvede se evalvacija in finančna revizija vseh projektov socialnega podjetništva,
  - pripravi se analiza stanja z analizo stroškov in družbenih koristi (SWOT),
  - pripravi se strategija razvoja in akcijski program socialnega podjetništva 2012-2015,
  - pripravi se organizacijska in institucionalna struktura za socialno podjetništvo.

Literatura in dokumentacija

Business support for social enterprises, national evaluation, UK Cabinet office, 2010.

Cohen, Ronald: Harnessing social entrepreneurship and investment to bridge the social divide, EU conference on social economy, Brussels, November 18th 2011.

Defourny, Jacques and Nyssens, Marthe: Conceptions of social enterprise and social entrepreneurship in Europe and the United states: convergences and divergences, Journal of social entrepreneurship, Routledge, vol.1, No 1, p. 32-53, 22.03.2010.

*Equal initiative database - partnership http://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/
Equal inclusive and social entrepreneurship, 20 innovative solutions, Equal portal.*

Fostering social entrepreneurship, Linklaters, World economic forum, Davos, January 2006.

Galliano, Renato: Social economy entrepreneurship and local development, ASNM Agenzia sviluppo nordmilano.

Global entrepreneurship monitor GEM, Report on social entrepreneurship, 2011.

<http://www.gemconsortium.org/>

Improving social inclusion at the local level through social economy, Report for Slovenia, OECD LEED, December 2010.

Mair, Johanna and Marti, Ignasi: Social entrepreneurship research: a source of explanation, prediction and delight, Journal of world business 41, p.36-41, 2006.

National survey of charities and social enterprises, UK Cabinet office, 2008, 2010.

Samec Polona: Socialno podjetništvo in Evropski socialni sklad v Sloveniji, MDDSZ, Konferenca socialno podjetništvo – izzivi in perspektive, Murska Sobota, 10.12.2010.

Santos, M. Filipe: A positive theory of social entrepreneurship, INSEAD, Social innovation centre, Faculty research working paper 23/2009.

Social business initiative: Creating a favourable climate for social enterprises, key stakeholders in the social economy and innovation, European commission, Brussels, 25.10.2011.

Social enterprise: A new model for poverty reduction and employment generation, UNDP, 2008.

Social enterprise and social business innovation, Selusi, 2011. <http://www.selusi.eu/>

Social enterprise: a strategy for success, Department for trade and industry, 2002.

Social entrepreneurship and social innovation, SME Entrepreneurship and innovation, OECD, chapter 5, p.185-214, 2010.

Strategy 2011-2014 for Corporate Social Responsibility, European commission, Brussels, 25.10.2011.

Study on practices and Policies of the Social Enterprise Sector, KMU Forshung Austria, Austrian Institute for SME Research, Dunaj, junij 2007.

Zakon o socialnem podjetništvu, Uradni list RS, št. 20/2011, 18.05.2011.

Domače končno trošenje za blago in tržne storitve

Leto	Prebivalstvo				Investicije v osn. sredstva				Širša država				Skupno		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2006	15955	6,6	0,45	7959	10,4	1,37	2073	8,5	0,50	25988	7,9	0,74	25988	7,9	0,74
2007	17205	7,8	0,73	9631	21,0	0,99	2212	6,7	1,16	29048	11,8	0,87	29048	11,8	0,87
2008	19243	8,8	0,00	10405	9,78	0,87	2526	14,18	1,35	32174	9,50	0,87	32174	9,50	0,87
2009	18852	-2,30	-2,78	8369	-22,11	-23,57	2512	-0,57	2,56	29732	-8,70	-9,29	29732	-8,70	-9,29
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78	29741	-2,24	-1,78
2011	19966	1,99	1,19	6941	-9,28	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29350	-1,31	-0,11	29350	-1,31	-0,11
2011/1	1434	3,27	0,40	487	-2,40	0,16	202	18,40	3,40	2123	3,15	0,73	2123	3,15	0,73
2	1395	4,52	-0,39	521	-3,93	-1,68	184	2,51	0,47	2100	2,12	-0,66	2100	2,12	-0,66
3	1659	-0,47	0,02	621	-10,26	-0,73	199	-3,56	-0,11	2479	-3,36	-0,18	2479	-3,36	-0,18
I	4488	2,23		1629	-6,02		585	5,13		6702	0,33		6702	0,33	
4	1627	1,49	-0,53	558	-11,32	-1,52	213	10,20	0,84	2399	-1,14	-0,60	2399	-1,14	-0,60
5	1699	5,46	-0,01	614	-13,46	-1,17	203	-4,04	-0,29	2516	-0,64	-0,35	2516	-0,64	-0,35
6	1747	1,24	0,06	585	-18,10	-2,35	200	-9,06	-0,91	2532	-4,80	-0,63	2532	-4,80	-0,63
II	5074	2,72		1758	-14,36		616	-1,40		7448	-2,22		7448	-2,22	
7	1717	-1,00	-0,82	599	-11,33	-1,54	208	2,11	-0,28	2524	-3,43	-0,93	2524	-3,43	-0,93
8	1729	5,92	1,27	546	-13,96	-2,00	216	7,51	0,86	2491	0,93	0,43	2491	0,93	0,43
9	1801	2,33	0,61	592	-7,57	-1,89	181	-1,71	-1,17	2573	-0,41	-0,18	2573	-0,41	-0,18
III	5247	2,35		1738	-10,95		604	2,76		7588	-1,01		7588	-1,01	
10	1774	1,22	0,18	603	-8,70	-1,54	196	-3,34	-1,43	2574	-1,64	-0,41	2574	-1,64	-0,41
11	1631	0,92	0,64	626	2,04	2,56	204	-5,72	-2,28	2462	0,61	0,81	2462	0,61	0,81
12	1745	-0,42	-0,08	585	-8,61	2,82	237	-26,74	-7,43	2566	-5,48	-0,18	2566	-5,48	-0,18
IV	5150	0,56		1814	-5,23		638	-14,20		7602	-2,27		7602	-2,27	
1	1549	7,88	1,70	447	-8,22	1,71	202	-0,02	2,98	2199	3,44	2,00	2199	3,44	2,00
2	1504	7,60	1,52	449	-14,08	-1,04	186	1,40	1,51	2139	1,68	0,94	2139	1,68	0,94

Leto	Izvoz													
	Izvoz Slovenije*				Izvoz Slovenije izven EU27**				Izvoz EU27**		Izvozne cene Slovenija**		Izvozne cene EU27**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medlet stopnja	mil. €	medlet stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks
2006	16760	17,9	1,35	5848,1	18,7	1159833	10,1	106,4	1,8	103,4	3,8			
2007	19387	15,7	0,85	6740,1	15,3	1237251	6,7	105,7	2,1	104,9	1,5			
2008	19724	1,74	-0,68	7407	9,90	1308960	5,4	109,3	3,4	108,0	2,9			
2009	16006	-18,85	-2,186	5773	-22,07	1090939	-16,6	107,3	-1,82	107,0	-0,84			
2010	18251	14,02	16,09	6359	10,16	1338504	22,63	110,3	2,75	117,7	5,27			
2011	20458	12,10	13,22	7255	13,87	1530880	13,47	117,6	6,57	117,7	4,45			
2011/1	1519	24,32	2,18	447	29,01	108562	33,32	113,7	6,20	117,1	7,61			
2	1576	19,53	1,14	542	28,34	120715	25,75	115,3	8,67	116,9	6,76			
3	1867	13,93	2,17	644	14,01	136887	17,74	117,3	7,45	117,2	5,59			
I	4961	18,74		1633	22,44	366164	24,68	115,5	7,44	117,1	6,64			
4	1676	15,47	0,43	592	21,38	121842	14,76	118,4	11,08	117,2	4,75			
5	1816	16,43	1,47	608	12,47	130688	22,37	117,7	6,83	116,7	3,03			
6	1798	7,85	-0,07	656	15,95	124661	1,23	115,6	4,97	116,7	1,69			
II	5289	13,08		1856	16,43	377191	12,22	117,3	7,59	116,9	3,14			
7	1694	6,50	-1,29	630	5,71	129156	3,85	118,1	6,25	117,2	2,03			
8	1493	15,37	1,28	575	11,93	122480	13,80	117,3	3,03	118,1	3,77			
9	1874	9,50	-0,77	672	16,34	131592	9,37	119,3	6,00	117,9	3,33			
III	5061	10,11		1876	11,24	383229	8,78	118,2	5,08	117,7	3,04			
10	1755	7,03	-2,00	624	9,21	131624	8,42	118,1	5,06	119,1	5,22			
11	1840	9,21	0,30	650	10,95	137029	11,21	120,2	6,41	118,3	4,89			
12	1552	5,26	0,87	616	2,73	135644	10,80	119,6	7,28	120,0	5,09			
IV	5147	7,25		1890	7,58	404297	10,15	119,3	6,25	119,1	5,07			
2012/1	1569	3,28	1,22	508	13,75	123965	14,19	120,5	5,92	121,5	3,77			
2	1641	4,14	0,75	567	4,50	133260	10,39	121,4	5,33	123,0	5,20			
3	1883	0,88	0,20	687	6,60	147296	7,60	122,8	4,65	122,3	4,34			

* podatki SURS, ** podatki Eurostata

Leto	Uvoz												
	Uvoz Slovenije*			Uvoz Slovenije izven EU27**			Uvoz EU27**			Uvozne cene Slovenija**		Uvozne cene EU27**	
	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja
2006	18313	18,3	1,29	4278,7	27,0	1351896	14,6	1351896	115,7	8,0	111,0	8,5	
2007	21236	16,0	0,87	6050,0	41,4	1422211	5,2	1422211	120,2	3,9	111,7	0,6	
2008	22648	6,65	-0,05	7240,0	19,7	1550276	8,12	1550276	128,0	6,8	121,8	8,7	
2009	16773	-25,94	-28,77	5527	-23,65	1198313	-22,70	1198313	117,8	-7,96	108,9	-10,53	
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	1482947	128,0	8,65	123,8	13,65	
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	1681150	138,7	8,33	137,2	10,80	
2011/1	1590	26,62	2,54	653	39,96	139867	32,62	139867	135,4	14,84	134,5	18,68	
2	1719	22,95	2,35	659	23,24	130867	26,49	130867	138,5	15,20	134,3	17,19	
3	2024	18,85	2,71	752	31,60	147691	17,15	147691	138,3	13,88	137,3	17,67	
I	5332	22,41		2064	31,23	418425	24,91	418425	137,4	14,64	135,4	17,84	
4	1769	13,60	0,46	709	26,08	138064	16,76	138064	137,9	8,23	137,5	12,43	
5	1967	14,09	1,51	684	13,69	143638	16,60	143638	136,5	6,83	135,4	9,12	
6	1825	11,03	-0,46	658	6,25	137517	2,26	137517	137,8	5,18	137,2	7,11	
II	5561	12,91		2051	15,02	419219	11,52	419219	137,4	6,73	136,7	9,51	
7	1727	5,44	-2,32	641	12,40	138332	5,22	138332	137,5	5,35	136,1	5,68	
8	1670	17,98	0,25	662	29,99	140257	10,49	140257	139,5	5,11	137,7	7,30	
9	2033	14,02	-0,21	732	5,21	142133	5,92	142133	141,0	7,52	136,5	7,30	
III	5430	12,28		2035	14,63	420723	7,16	420723	139,4	5,99	136,8	6,76	
10	1874	3,23	-2,15	710	-3,69	143480	9,55	143480	141,1	5,83	139,3	10,30	
11	1975	5,55	0,08	761	-0,38	145002	3,56	145002	141,8	8,54	139,2	10,40	
12	1782	4,77	0,46	629	-5,36	134301	-0,19	134301	138,5	5,12	141,3	8,69	
IV	5631	4,52		2100	-3,03	422782	4,25	422782	140,5	6,49	139,9	9,79	
2012/1	1744	9,72	2,87	719	10,11	148081	5,87	148081	142,0	4,87	144,3	7,30	
2	1759	2,37	1,20	659	-0,05	145254	10,99	145254	145,5	5,05	145,9	8,62	
3	2005	-0,92	0,51	733	-2,58	153954	4,24	153954	142,5	3,06	146,7	6,84	

* podatki SURS, ** podatki Eurostat

Leto	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU												
	Industrijska produkcija EU27			Predelovalna dejavnost EU27			Gradbena aktivnost EU27			Trgovina na drobno EU27			
	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja	EU 27	Slovenija	
2006	108,00	4,0	108,78	4,6	107,28	4,1	104,06	4,1	104,06	4,1	8,2	7,7	5,9
2007	111,61	3,3	113,04	3,9	111,27	3,7	107,73	3,5	107,73	3,5	7,1	7,4	4,9
2008	109,13	-2,2	108,05	-4,4	103,33	-7,1	111,06	3,1	111,06	3,1	7,0	7,2	4,4
2009	91,18	-16,2	91,31	-15,2	93,35	-9,6	107,76	-3,0	107,76	-3,0	8,9	9,0	6,0
2010	97,38	6,5	97,93	7,3	88,85	-4,4	110,34	2,1	110,34	2,1	9,6	9,5	7,2
2011	101,15	3,40	103,14	4,80	89,89	0,07	111,85	1,30	111,85	1,30	9,64	9,66	8,09
2011/1	97,50	6,9	95,50	8,7	76,02	0,6	103,05	3,0	103,05	3,0	9,9	9,9	8,5
2	98,95	7,5	99,08	9,6	82,01	4,8	97,71	2,5	97,71	2,5	9,9	9,9	8,6
3	108,23	4,7	109,91	6,3	93,31	-1,1	107,31	0,1	107,31	0,1	9,8	9,7	8,5
I	101,56	6,3	101,50	8,1	83,78	1,3	102,69	1,8	102,69	1,8	9,9	9,8	8,5
4	100,01	4,9	102,59	6,6	93,45	-0,4	111,29	3,6	111,29	3,6	9,4	9,4	8,0
5	102,21	4,3	105,69	6,3	96,03	2,0	109,40	-0,1	109,40	-0,1	9,4	9,3	7,7
6	103,39	2,0	107,55	3,2	99,16	-6,5	110,83	0,7	110,83	0,7	9,3	9,3	7,5
II	101,87	3,7	105,28	5,3	96,21	-1,8	110,51	1,4	110,51	1,4	9,4	9,3	7,7
7	101,32	3,5	104,79	4,7	96,98	3,0	113,71	0,6	113,71	0,6	9,3	9,4	7,8
8	87,82	4,6	90,01	5,8	83,28	1,6	108,96	0,8	108,96	0,8	9,4	9,5	7,8
9	104,74	2,1	109,15	3,0	100,03	1,3	109,81	0,8	109,81	0,8	9,6	9,7	8,0
III	97,96	3,3	101,32	4,4	93,43	2,0	110,83	0,7	110,83	0,7	9,4	9,5	7,9
10	106,75	0,9	109,92	2,0	100,46	-1,0	115,82	1,4	115,82	1,4	9,8	9,9	8,6
11	106,16	0,1	108,44	1,5	99,51	1,8	113,68	1,0	113,68	1,0	10,0	10,1	8,7
12	96,15	-1,2	95,94	0,9	91,04	-3,1	140,8	1,3	140,8	1,3	10,1	10,1	8,9
IV	103,02	0,0	104,77	1,5	97,00	-0,7	123,43	1,3	123,43	1,3	10,0	10,0	8,7
2012/1	95,67	-1,5	95,02	0,0	75,22	-1,1	104,48	1,4	104,48	1,4	10,6	10,7	9,3
2	97,18	-1,5	96,72	-2,0	72,38	-11,6	98,89	1,2	98,89	1,2	10,7	10,7	9,3
3	105,89	-1,9	108,29	-1,2	-	-	110,20	2,7	110,20	2,7	10,6	10,7	8,8
I	99,58	-1,7	100,01	-1,1	-	-	104,52	1,8	104,52	1,8	10,6	10,7	9,1

Leto	Poslovna klima EU13			Naročila, predelovalna dejavnost EU27			Naročila, gradbeništvo EU27			Trgovina na drobno pričakovanja EU27			Poslovni optimizem EU27	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	EU 27	Slovenija		
2006	1,05	1,11	-2,7	15,64	-6,64	7,06	12,01	9,57	12,01	9,57	1,6	9,8		
2007	1,29	0,24	2,96	5,66	-8,07	-1,43	14,11	2,1	14,11	2,1	3,7	11,6		
2008	-0,38	-1,67	-15,51	-18,47	-17,24	-9,17	-3,58	-17,69	-3,58	-17,69	-10,09	-4,28		
2009	-2,55	-2,17	-53,00	-37,49	-45,33	-28,09	-13,12	-9,54	-13,12	-9,54	-26,53	-16,44		
2010	0,45	2,92	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	6,02	19,12	-5,13	21,40		
2011	0,60	0,16	-11,68	12,70	-40,31	4,12	-0,64	-6,85	-0,64	-6,85	-2,33	2,62		
2011/1	1,5	2,1	-12,1	30,5	-48,7	-0,1	-2,0	6,0	-2,0	6,0	1,2	14,6		
2	1,5	1,9	-10,5	29,9	-44,9	5,7	4,3	3,0	4,3	3,0	3,1	13,7		
3	1,4	1,5	-6,7	29,5	-45,4	3,9	10,3	4,4	10,3	4,4	4,9	11,9		
I	1,5	1,8	-9,8	30,0	-46,3	3,2	4,2	4,5	4,2	4,5	3,1	13,4		
4	1,3	0,9	-5,5	24,8	-40,8	3,3	9,1	-4,6	9,1	-4,6	4,3	9,4		
5	1,0	0,6	-7,1	16,0	-37,4	7,2	8,6	4,1	8,6	4,1	2,9	6,1		
6	0,9	0,5	-5,5	17,7	-38,2	8,1	2,4	0,3	2,4	0,3	1,5	6,4		
II	1,1	0,7	-6,0	19,5	-38,8	6,2	6,7	-0,1	6,7	-0,1	2,9	7,3		
7	0,4	-0,2	-8,1	11,2	-33,7	9,2	-4,0	-8,9	-4,0	-8,9	-2,2	2,1		
8	0,1	-0,6	-10,2	6,0	-37,4	2,8	-7,2	-14,3	-7,2	-14,3	-2,4	-1,1		
9	-0,1	-0,8	-14,7	1,4	-37,7	1,8	-6,1	-18,9	-6,1	-18,9	-5,6	-5,4		
III	0,1	-0,5	-11,0	6,2	-36,3	4,6	-5,8	-14,0	-5,8	-14,0	-3,4	-1,5		
10	-0,2	-1,1	-17,5	-0,3	-38,7	0,3	-3,7	-16,0	-3,7	-16,0	-9,7	-7,0		
11	-0,4	-1,3	-20,1	-3,6	-37,9	4,5	-7,4	-18,6	-7,4	-18,6	-12,5	-7,9		
12	-0,3	-1,6	-22,2	-10,6	-43,0	2,8	-12,0	-18,8	-12,0	-18,8	-13,5	-11,3		
IV	-0,3	-1,3	-19,9	-4,8	-39,9	2,5	-7,7	-17,8	-7,7	-17,8	-11,9	-8,7		
2012/1	-0,2	-1,6	-21,4	-9,3	-43,6	5,1	-18,4	-16,4	-18,4	-16,4	-8,5	-9,7		
2	-0,2	-1,6	-18,6	-8,1	-42,2	2,7	-8,4	-12,7	-8,4	-12,7	-5,8	-8,9		
3	-0,3	-1,7	-19,3	-12,6	-38,6	6,8	-1,8	-12,1	-1,8	-12,1	-5,1	-10,0		
I	-0,2	-1,6	-19,8	-10,0	-41,5	4,9	-9,5	-13,7	-9,5	-13,7	-6,5	-9,5		
4	-0,5	-1,8	-19,0	-13,5	-37,6	3,2	3,5	-5,6	3,5	-5,6	-5,3	-9,6		

Leto	Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v Sloveniji													
	Gospodarska klima			Naročila, predelovalna dejavnost			Naročila, gradbeništvo			Trgovina na drobno prčakovanja			Poslovni optimizem	
	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	indeks naročil	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba	ocena stanja	medletna sprememba
2006	10,3	7,7	4,5	19,3	-6,4	8,7	36,1	1,1	9,8	10,8				
2007	13,4	3,1	8,3	3,8	13,0	19,4	40,9	4,8	11,6	1,8				
2008	2,2	-11,2	-19,3	-2,6	-6,5	-19,5	30,5	-10,4	-4,3	-15,9				
2009	-22,3	-25,5	-61,7	-42,4	-61,7	-55,2	0,0	-30,5	-22,9	-18,6				
2010	-8,8	12,9	-24,6	3,71	-68,8	-7,1	24,9	24,8	-0,9	22,0				
2011	-6,7	2,0	-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	-0,3	-0,1				
2011/1	-7	3	-21,6	25,9	-73,8	1,2	17,0	16,8	4,1	10,1				
2	-6	4	-18,0	25,3	-75,2	2,4	24,5	2,0	7,3	10,4				
3	-6	9	-9,9	20,5	-75,6	8,1	16,6	-10,3	5,8	5,4				
I	-6,3	5,3	-16,5	23,9	-74,9	3,9	19,4	2,8	5,7	8,6				
4	-3	8	2,4	16,0	-63,3	16,6	22,2	-18,7	9,8	4,1				
5	-2	6	-7,8	16,0	-57,5	13,3	35,9	3,7	5,7	2,5				
6	-5	1	-10,3	12,4	-57,5	9,5	26,0	-0,3	-1,1	0,0				
II	-3,3	5,0	-5,2	14,8	-59,4	13,1	28,0	-5,1	4,8	2,2				
7	-6	0	-11,3	1,2	-50,4	14,4	23,2	4,2	-2,9	-4,3				
8	-6	0	-19,2	0,1	-48,5	15,6	10,9	-25,1	-1,1	-2,7				
9	-4	1	-21,1	-3,8	-51,2	12,7	29,5	-4,8	1,7	-3,3				
III	-5,3	0,3	-17,2	-0,8	-50,0	14,2	21,2	-8,6	-0,8	-3,4				
10	-10	-3	-16,0	-10,8	-52,3	4,4	34,0	3,2	-7,7	-12,1				
11	-12	-2	-26,4	-9,6	-52,6	4,9	40,0	13,3	-12,9	-6,4				
12	-14	-2	-27,9	-9,0	-54,8	14,0	17,6	-5,8	-12,4	-4,7				
IV	-12,0	-2,3	-23,4	-9,8	-53,2	7,8	30,5	3,6	-11,0	-7,7				
2012/1	-12	-5	-24,9	-3,3	-51,8	12,0	5,6	-22,6	-2,5	-6,6				
2	-11	-5	-26,2	-8,2	-59,6	15,6	13,1	-11,4	-1,9	-9,2				
3	-12	-6	-33,8	-23,9	-61,4	14,2	17,0	0,4	-5,0	-10,8				
I	-11,7	-5,3	-28,3	-11,8	-60,9	13,9	8,2	-11,2	-3,1	-8,9				
4	-15	-12	-28,8	-31,2	-61,5	1,8	37,5	15,3	-5,2	-15,0				

Leto	Industrijska produkcija															
	Skupno				Rudarstvo				Predelovalna industrija				Oskrba (el., plin, voda)			
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	
2006	123,7	6,1	0,52	115,0	10,5	0,52	123,2	6,5	0,53	129,6	-0,9	0,06				
2007	131,3	6,2	0,56	119,2	3,6	0,69	132,4	7,5	0,65	115,2	-1,1	-0,96				
2008	129,1	-1,7	-0,06	117,3	-1,6	-0,32	130,2	-1,7	-0,03	116,2	0,9	0,00				
2009	107,6	-16,7	-1,64	113,7	-3,1	-0,29	107,1	-17,7	-1,77	107,5	-7,5	-0,64				
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	12,1	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06				
2011	104,4	2,6	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09				
2011/1	98,5	14,0	0,50	92,0	-5,6	-6,13	97,4	14,9	0,45	99,1	11,0	0,67				
2	97,3	6,9	-0,32	98,7	-0,7	-7,15	96,7	7,1	-0,13	93,4	6,3	0,74				
3	117,4	6,7	1,27	116,0	-8,4	-6,05	119,6	7,5	1,66	92,6	3,6	0,71				
I	104,4	9,0		102,2	-5,2		104,6	9,5		95,0	6,9					
4	99,8	3,7	-0,56	116,9	-4,3	-4,22	100,5	3,6	-0,64	83,8	5,7	-0,27				
5	110,9	4,6	0,70	103,4	-22,4	-4,92	113,7	5,5	0,80	82,8	3,2	0,25				
6	111,1	3,7	-0,35	121,0	0,6	0,02	114,4	4,0	-0,22	77,5	2,4	-1,42				
II	107,3	4,0		113,8	-9,2		109,5	4,4		81,4	3,8					
7	99,1	-2,0	-1,9	125,3	-8,3	2,09	100,1	-2,5	-2,11	80,1	4,4	-1,59				
8	87,8	-3,0	-1,00	120,4	-17,0	4,30	86,8	-4,1	-1,26	84,2	11,8	0,95				
9	112,2	1,7	-0,97	136,5	-1,4	5,34	114,2	1,9	-1,29	84,7	-0,4	0,48				
III	99,7	-0,9		127,4	-9,0		100,4	-1,4		83,0	5,1					
10	105,2	-3,0	-1,97	135,7	-5,8	3,75	105,4	-3,7	-2,45	90,9	4,7	0,22				
11	110,9	-0,4	-0,35	150,1	-2,3	1,91	110,2	-1,7	-0,51	102,2	13,1	1,59				
12	95,1	-8,7	0,19	110,5	-16,0	2,32	92,5	-9,0	0,27	105,4	-4,0	0,67				
IV	103,7	-3,9		132,1	-7,7		102,7	-4,7		99,5	4,0					
2012/1	98,7	1,2	1,86	98,1	7,4	-0,74	97,4	1,1	1,78	101	1,9	0,70				
2	99,7	3,9	1,57	88,2	-10,2	-4,57	97,9	2,7	1,55	108,5	16,2	2,95				
3	113,4	-2,2	0,85	91,8	-20,9	-7,24	114,7	-2,7	1,25	97,7	5,5	0,69				
I	103,9	0,7		92,7	-9,0		103,3	0,2		102,4	7,8					

Leto	Promet											
	Letalski			Cestni			Pomorski			Luški		
	PKM mio.	letni porast	mesečna rast	tkm	letni porast	mesečna rast	tkm mio.	letni porast	mesečna rast	tisoč T	letni porast	mesečna rast
2006	1019	7,8	0,20	12097	9,6	0,60	49155	-6,4	-1,01	15463	22,5	1,84
2007	1185	13,7	0,88	13734	13,4	0,97	46587	-5,2	-0,31	15846	2,5	0,20
2008	1349	13,8	1,49	16262	18,4	1,50	54715	17,4	1,32	16554	4,5	0,45
2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	51707	-5,5	-0,50	13356	-19,3	-1,70
2010	1224	2,5	0,19	-	-	-	57320	10,9	1,01	14591	9,2	0,66
2011	1219	0,2	-0,9	-	-	-	57986	2,8	0,0	16201	14,0	1,2
2011/1	72	10,8	1,43	1231	-3,2	1,54	4343	-8,6	-1,05	1368	-3,6	0,56
2	66	3,1	0,89	1317	-3,2	2,02	3885	-5,0	-4,27	1063	-8,8	-3,39
3	75	4,2	0,74	1432	-3,2	2,26	4919	9,5	-4,13	1334	38,0	1,59
I	213	6,0	-	3980	-3,2	-	13147	-1,4	-	3765	6,0	-
4	88	27,5	-0,62	1464	1,5	2,11	4373	2,3	-1,96	1438	21,0	3,66
5	102	-0,8	-0,71	1446	1,5	1,87	4978	14,8	-3,25	1465	9,1	6,34
6	127	1,9	-1,45	1473	1,5	1,56	4884	8,8	-1,12	1220	-0,8	3,45
II	318	6,9	-	4383	1,5	-	14234	8,7	-	4123	9,6	-
7	175	-0,2	-0,12	1377	3,5	0,89	5254	5,9	2,73	1284	12,3	-1,06
8	160	-6,8	-1,81	1116	3,6	0,60	5406	6,9	5,15	1649	76,0	9,73
9	136	0,0	0,29	1381	3,6	0,40	4656	-7,7	3,80	1174	13,4	-1,98
III	471	-2,5	-	3874	3,6	-	15316	1,7	-	4106	31,8	-
10	101	-4,1	-0,73	1492	11,8	-0,29	4932	-1,7	3,27	1610	13,1	-2,16
11	63	-12,0	-3,89	1470	11,7	-0,33	5130	4,4	2,32	1141	-27,9	-7,65
12	54	-20,7	-5,02	1241	11,7	-0,34	5226	3,7	0,20	1457	25,7	5,42
IV	218	-11,0	-	4203	11,7	-	15288	2,1	-	4208	1,0	-
2012/1	55	-23,0	-4,35	-	-	-	5194	19,6	-0,34	1441	5,3	-3,02
2	56	-15,8	-2,49	-	-	-	4690	20,7	-1,52	1197	12,6	-3,15
3	66	-11,5	-0,90	-	-	-	4392	-10,7	-3,13	1429	7,1	2,07
I	177	-16,8	-	-	-	-	14276	8,6	-	4067	8,0	-

Leto	Zaposlenost										Skupaj		
	Zaposlene osebe					Samozaposlene osebe					Iskalci zaposlitve		aktivno prebivalstvo
	v podjetjih in organizacijah	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	število	letni porast	število	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast	
2006	675060	1,3	66527	1,7	51519	2,7	85836	-6,6	910675	0,6			
2007	696116	3,1	69933	5,1	53303	3,5	71336	-16,9	925334	1,6			
2008	717564	3,1	72300	3,4	55442	4,0	63216	-11,4	942473	1,9			
2009	699435	-2,5	67937	-6,0	58507	5,5	86353	3,7	944524	0,2			
2010	685733	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0			
2011	671812	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0			
2011/1	670709	-2,3	56634	-10,6	60694	1,5	115132	15,6	935998	0,0			
2	671281	-2,3	56552	-10,0	60945	2,1	115608	15,9	937277	0,2			
3	672062	-2,4	56935	-9,1	61210	2,8	113948	15,2	937052	0,1			
4	672882	-2,3	57626	-7,7	61545	3,9	111561	12,3	938441	0,0			
5	674289	-2,1	58205	-6,4	61736	4,7	108634	10,4	937668	0,0			
6	674400	-2,1	58196	-6,3	61724	4,8	107081	9,1	936291	-0,1			
7	671146	-2,2	57872	-6,3	61373	3,5	107562	9,3	931724	-0,3			
8	670514	-2,0	57543	-6,1	61254	2,4	106996	8,0	930033	-0,3			
9	672235	-2,1	57440	-5,8	61083	1,1	107049	9,3	931540	-0,3			
10	672723	-2,0	57363	-5,3	61164	0,5	110905	8,0	935322	-0,3			
11	671945	-1,9	57006	-4,7	61235	0,6	111069	7,0	934488	-0,3			
12	667560	-0,8	55482	-3,6	61135	1,1	112754	2,5	930065	0,1			
2012/1	665195	-0,8	54454	-3,8	61473	1,3	115965	0,7	927533	-0,9			
2	666092	-0,8	54170	-4,2	61440	0,8	115036	-0,5	927054	-1,1			
3	667916	-0,6	54804	-3,7	61357	0,2	110859	-2,7	925358	-1,2			
4	-	-	-	-	-	-	109084	-2,2	-	-			

Leto	Cene življenjskih potrebščin																	
	Življenjske potrebščine				Osnovna inflacija				Blago				Storitve				Goriva	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast		
2006	101,55	2,5	0,21	101,55	1,7	0,17	102,06	2,1	103,52	3,5	108,45	8,5	108,45	3,5	108,45	8,5		
2007	106,39	3,6	0,43	105,07	3,5	0,37	105,29	3,2	108,45	4,8	112,10	3,4	108,45	4,8	112,10	3,4		
2008	112,33	5,7	0,28	110,19	5,1	0,37	111,28	5,7	114,26	5,3	122,64	9,5	114,26	5,3	122,64	9,5		
2009	113,12	0,72	0,06	112,40	1,90	0,05	110,85	-0,37	117,96	3,24	117,13	-4,02	117,96	3,24	117,13	-4,02		
2010	115,20	1,80	0,17	112,58	0,15	0,02	113,73	2,60	119,34	1,18	133,46	14,01	119,34	1,18	133,46	14,01		
2011	117,29	1,81	0,19	113,47	0,79	0,12	117,29	3,12	119,37	0,03	145,09	8,84	119,37	0,03	145,09	8,84		
2011/1	115,47	1,7	-	111,76	0,2	-	115,61	3,8	117,95	-0,7	143,10	12,1	117,95	-0,7	143,10	12,1		
4	117,61	1,7	0,32	113,56	0,2	0,29	118,07	3,2	118,82	-0,4	145,60	10,0	118,82	-0,4	145,60	10,0		
5	118,58	2,2	0,34	114,16	0,7	0,21	119,27	3,9	119,38	-0,3	145,86	8,6	119,38	-0,3	145,86	8,6		
6	117,99	1,3	0,08	114,15	0,4	0,14	117,94	2,7	119,72	-0,6	143,04	6,5	119,72	-0,6	143,04	6,5		
II	118,06	1,7	-	113,96	0,4	-	118,43	3,3	119,31	-0,4	144,83	8,4	119,31	-0,4	144,83	8,4		
7	116,65	0,9	-0,03	113,00	0,5	0,16	115,40	1,8	120,95	-0,4	143,67	5,6	120,95	-0,4	143,67	5,6		
8	116,96	0,9	0,01	113,16	0,3	0,05	115,67	2,1	121,36	-0,5	145,84	7,5	121,36	-0,5	145,84	7,5		
9	117,71	2,1	0,20	114,10	1,5	0,24	117,18	2,6	120,47	1,5	145,26	7,7	120,47	1,5	145,26	7,7		
III	117,11	1,3	-	113,42	0,7	-	116,08	2,1	120,93	0,2	144,92	6,9	120,93	0,2	144,92	6,9		
10	118,54	2,7	0,40	114,72	1,8	0,23	119,10	3,8	119,41	1,2	147,46	8,5	119,41	1,2	147,46	8,5		
11	118,85	2,7	0,33	115,08	2,0	0,20	119,44	3,6	119,31	1,2	147,93	8,6	119,31	1,2	147,93	8,6		
12	118,15	2,0	0,13	114,43	1,6	0,00	118,62	2,8	119,15	0,8	148,27	6,9	119,15	0,8	148,27	6,9		
IV	118,51	2,5	-	114,74	1,8	-	119,05	3,4	119,29	1,1	147,89	8,0	119,29	1,1	147,89	8,0		
2012/1	117,54	2,3	0,28	113,21	1,8	0,09	117,63	2,5	120,03	1,7	151,83	6,8	120,03	1,7	151,83	6,8		
2	118,20	2,9	0,19	113,23	1,9	0,06	118,55	2,9	120,28	2,7	155,32	8,5	120,28	2,7	155,32	8,5		
3	119,37	2,3	0,12	114,44	1,3	0,01	120,45	3,1	120,12	1,2	157,80	9,5	120,12	1,2	157,80	9,5		
I	118,37	2,5	-	113,63	1,7	-	118,88	2,8	120,14	1,9	154,98	8,3	120,14	1,9	154,98	8,3		
4	120,72	2,6	0,23	115,59	1,8	0,25	122,44	3,7	120,45	1,4	160,26	10,1	120,45	1,4	160,26	10,1		

Leto	Hammonizirani indeksi cen v Sloveniji (podatki Eurostata)											
	Skupni indeksi		Blago		Storitve		Osnovna inflacija		Energijska			
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast		
2005	100,00	2,47	100,00	2,07	100,00	3,26	100,00	1,16	100,00	11,85		
2006	102,54	2,54	102,06	2,06	103,52	3,52	101,55	1,55	108,45	8,45		
2007	106,39	3,76	105,31	3,19	108,56	4,87	105,07	3,47	112,10	3,36		
2008	112,28	5,53	111,28	5,66	114,26	5,25	110,32	4,99	122,64	9,40		
2009	113,25	0,86	110,85	-0,40	117,96	3,23	112,40	1,88	117,13	-4,38		
2010	115,62	2,09	113,73	2,60	119,33	1,16	112,58	0,16	133,46	13,94		
2011	118,03	2,09	117,29	3,13	119,37	0,00	113,47	0,79	145,19	8,88		
2011/1	115,88	2,33	114,74	3,76	118,01	-0,43	111,18	0,04	142,12	12,56		
2	115,92	2,03	115,25	3,83	117,12	-1,42	111,14	-0,08	143,10	12,29		
3	117,51	2,38	116,83	3,72	118,72	-0,22	112,96	0,55	144,08	11,39		
4	118,37	2,00	118,07	3,23	118,82	-0,39	113,56	0,25	145,60	9,98		
5	119,35	2,43	119,27	3,86	119,38	-0,33	114,16	0,68	145,86	8,61		
6	118,58	1,56	117,94	2,67	119,72	-0,61	114,15	0,40	143,04	6,48		
7	117,31	1,06	115,40	1,80	120,95	-0,44	113,00	0,47	143,67	5,55		
8	117,62	1,20	115,67	2,08	121,36	-0,55	113,16	0,27	145,84	7,52		
9	118,33	2,26	117,18	2,56	120,47	1,67	114,10	1,32	145,26	7,71		
10	119,25	2,91	119,10	3,77	119,41	1,23	114,72	1,69	147,46	8,47		
11	119,44	2,77	119,44	3,58	119,31	1,21	115,08	1,85	147,93	8,64		
12	118,84	2,10	118,62	2,78	119,15	0,78	114,43	1,36	148,27	6,85		
2012/1	118,49	2,25	117,63	2,52	120,03	1,71	112,78	1,60	151,83	6,83		
/2	119,18	2,81	118,55	2,86	120,28	2,70	113,23	1,88	155,32	8,54		
/3	120,38	2,44	120,45	3,10	120,12	1,18	114,44	1,31	157,80	9,52		
/4	121,82	2,91	122,44	3,70	120,48	1,40	115,59	1,79	160,26	10,07		

Leto	Harmonizirani indeksi cen v evro območju														
	Skupni indeksi			Blago			Storitve			Osnovna inflacija			Energija		
	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	
2005	100.0	2.2	100.0	2.1	100.0	2.3	100.0	1.5	100.0	1.5	100.0	10.1			
2006	102.2	2.2	102.3	2.3	102.0	2.0	101.6	1.5	107.8	1.5	107.8	7.8			
2007	104.4	2.1	104.2	1.9	104.5	2.0	103.6	2.0	110.5	2.0	110.5	2.6			
2008	107.8	3.4	108.2	4.0	107.2	2.5	106.1	2.5	122.9	2.5	122.9	11.6			
2009	108.1	1.0	107.3	-0.9	109.4	2.0	107.6	1.4	112.2	1.4	112.2	-8.7			
2010	109.8	1.5	109.1	1.6	110.8	1.3	108.6	0.9	120.3	0.9	120.3	7.2			
2011	112.8	2.7	112.8	3.4	112.8	1.8	110.5	1.7	134.4	1.7	134.4	11.9			
2011/1	110.50	2.32	109.94	2.93	111.34	1.50	108.36	1.19	129.24	1.19	129.24	11.98			
2	110.96	2.43	110.31	3.02	111.91	1.63	108.71	1.14	130.34	1.14	130.34	13.08			
3	112.47	2.68	112.72	3.42	112.14	1.64	110.07	1.48	133.62	1.48	133.62	13.04			
4	113.10	2.84	113.51	3.40	112.54	2.04	110.60	1.79	135.56	1.79	135.56	12.45			
5	113.11	2.73	113.60	3.38	112.44	1.82	110.68	1.76	134.69	1.76	134.69	11.10			
6	113.10	2.72	113.30	3.23	112.84	1.99	110.80	1.81	133.98	1.81	133.98	10.94			
7	112.41	2.54	111.45	2.94	113.81	1.99	110.00	1.55	135.11	1.55	135.11	11.82			
8	112.62	2.52	111.62	2.96	114.08	1.95	110.37	1.57	134.86	1.57	134.86	11.77			
9	113.48	2.99	113.68	3.73	113.22	1.94	111.22	1.97	136.04	1.97	136.04	12.41			
10	113.87	3.03	114.41	3.89	113.13	1.83	111.55	2.00	136.86	2.00	136.86	12.44			
11	113.98	3.03	114.79	3.87	112.87	1.86	111.53	1.99	137.75	1.99	137.75	12.28			
12	114.35	2.75	114.73	3.33	113.84	1.93	111.94	1.99	137.64	1.99	137.64	9.68			
2012/1	113.42	2.64	113.44	3.18	113.42	1.89	110.25	1.89	141.17	1.89	141.17	9.23			
2	113.99	2.73	114.03	3.37	113.95	1.82	110.85	1.97	142.78	1.97	142.78	9.54			
3	115.47	2.66	116.47	3.33	114.09	1.74	112.27	2.00	145.03	2.00	145.03	8.54			
4	116.01	2.57	117.11	3.17	114.48	1.72	112.74	1.93	146.60	1.93	146.60	8.14			

Leto	Industrijske cene						Živiljske potreščine					
	Skupaj		Oprema		Repromaterial		Oprema		Repromaterial		Živiljske potreščine	
	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2006	102,42	2,4	0,26	100,17	0,2	0,09	103,65	3,6	0,44	101,57	1,6	0,08
2007	108,00	5,5	0,53	101,09	0,9	0,01	111,55	7,6	0,65	104,78	3,2	0,39
2008	114,03	5,6	0,38	104,72	3,6	0,50	117,98	5,8	0,32	110,67	5,6	0,39
2009	113,58	-0,4	-0,16	102,96	-1,6	-0,43	116,68	-1,1	-0,17	110,25	-0,4	-0,15
2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08
2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19
2011/I	119,27	4,5	-	102,87	0,9	-	125,16	6,6	-	113,07	2,1	-
4	120,54	5,0	0,48	103,20	1,3	0,10	126,73	6,9	0,48	114,21	3,2	0,36
5	120,32	3,6	0,30	103,04	-0,5	0,03	126,33	4,7	0,34	114,24	3,1	0,26
6	120,83	3,7	0,37	102,95	-0,5	-0,02	126,93	5,1	0,39	114,85	2,9	0,27
II	120,56	4,1	-	103,06	0,1	-	126,66	5,6	-	114,43	3,1	-
7	120,58	3,7	0,27	103,23	0,5	-0,11	126,77	4,9	0,24	114,26	2,7	0,17
8	120,82	3,8	0,21	103,39	0,5	-0,12	127,13	5,3	0,18	114,27	2,3	0,11
9	120,80	3,6	0,14	103,28	0,4	-0,08	126,91	4,9	-0,03	114,66	2,6	0,25
III	120,73	3,7	-	103,30	0,5	-	126,94	5,0	-	114,40	2,5	-
10	120,68	3,1	-0,03	103,65	0,9	0,18	126,80	4,2	-0,05	114,30	2,0	-0,02
11	120,47	2,9	-0,13	103,31	0,6	-0,03	126,41	3,7	-0,17	114,47	2,3	-0,08
12	120,50	2,6	-0,08	103,58	1,3	0,31	126,09	3,0	-0,02	114,97	2,5	0,07
IV	120,55	2,9	-	103,51	0,9	-	126,43	3,6	-	114,58	2,3	-
2012/1	120,49	1,9	-0,20	103,38	0,7	0,06	126,03	2,0	-0,13	115,20	2,3	0,05
2	120,39	0,7	-0,23	103,64	0,6	0,31	125,95	0,2	-0,15	114,80	1,6	0,04
3	120,81	0,6	-0,11	104,64	1,7	0,46	126,60	0,3	-0,02	114,55	0,8	-
I	120,56	1,1	-	103,89	1,0	-	126,19	0,8	-	114,85	1,6	-

Leto	Povprečne plače															
	Skupaj bruto				Skupaj neto				Število plačanih ur				BITO plača za plačano uro			
	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	število	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	
2006	1212,41	4,8	0,38	773,19	5,1	0,44	170	0	-0,05	714	3,2	-0,16	714	3,2	-0,16	
2007	1284,20	5,9	0,53	834,17	7,9	0,64	170	0	-0,02	755	5,7	0,54	755	5,7	0,54	
2008	1391,14	8,3	0,67	899,65	7,8	0,63	170	0,0	0,0	819	8,5	0,56	819	8,5	0,56	
2009	1439,26	3,5	0,11	930,16	3,4	0,12	168	-1,2	-1,2	858	4,9	0,59	858	4,9	0,59	
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	0,0	887	3,5	0,16	887	3,5	0,16	
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7	-0,7	908	2,3	0,02	908	2,3	0,02	
2011/1	1496,35	3,3	0,06	971,83	3,7	0,02	164	0,0	-	914	3,5	-0,15	914	3,5	-0,15	
2	1493,54	4,3	0,41	969,92	4,3	0,28	158	0,0	-	947	4,5	-1,26	947	4,5	-1,26	
3	1523,98	1,7	0,28	987,03	2,0	0,21	176	0,6	-	868	1,4	0,31	868	1,4	0,31	
I	1504,62	3,1	-	976,26	3,4	-	166	0,2	-	910	3,1	-	910	3,1	-	
4	1504,65	1,4	0,14	975,98	1,7	0,11	164	-3,5	-	915	4,7	0,51	915	4,7	0,51	
5	1515,63	2,8	0,33	982,99	2,8	0,68	170	3,0	-	891	-0,6	-0,5	891	-0,6	-0,5	
6	1520,92	2,0	0,28	985,95	2,1	0,25	170	0,0	-	893	2,1	0,84	893	2,1	0,84	
II	1513,73	2,0	-	981,64	2,2	-	168	-0,2	-	900	2,1	-	900	2,1	-	
7	1500,16	1,3	0,04	974,91	1,5	0,03	164	-3,5	-	912	4,9	1,11	912	4,9	1,11	
8	1524,15	2,5	0,28	988,45	2,5	0,20	176	3,5	-	866	-0,8	-0,13	866	-0,8	-0,13	
9	1506,87	1,4	-0,03	978,20	1,5	-0,10	170	0,0	-	886	1,5	1,08	886	1,5	1,08	
III	1510,39	1,7	-	980,52	1,8	-	170	0,0	-	888	1,9	-	888	1,9	-	
10	1510,44	1,5	-0,21	979,53	1,6	-0,19	164	0,0	-	919	1,55	-0,13	919	1,55	-0,13	
11	1651,88	1,1	-0,14	1053,96	1,2	-0,11	170	0,0	-	973	1,14	-1,00	973	1,14	-1,00	
12	1546,09	0,8	-0,23	999,33	1,0	-0,20	161	-8,0	-	912	4,11	-0,31	912	4,11	-0,31	
IV	1569,47	1,1	-	1010,94	1,3	-	165	-2,7	-	935	2,3	-	935	2,3	-	
2012/1	1529,04	2,2	0,19	993,53	2,2	0,21	169	3,0	-	903	-1,2	-0,18	903	-1,2	-0,18	
2	1523,11	2,0	0,52	988,47	1,9	0,42	163	3,2	-	932	-1,6	-	932	-1,6	-	

Leto	Prihodki javnega sektorja														
	Skupaj				Neposredni davki in ostali prihodki				DDV in trošarine				Carine		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2006	12395,09	7,8	0,48	8461,10	8,9	0,45	3882,81	5,2	0,60	51,06	28,7	2,80	116,89	128,9	7,95
2007	13421,12	8,3	0,99	8992,07	6,3	0,88	4312,16	11,1	1,09	116,89	28,9	7,95	116,89	128,9	7,95
2008	14682,00	9,4	0,54	9958,52	10,7	0,73	4604,16	6,8	-1,39	120,09	2,77	-0,91	120,09	2,77	-0,91
2009	13734,30	-6,1	-0,45	9194,90	-6,9	-0,64	4448,90	-2,8	0,01	90,50	24,0	-4,44	90,50	24,0	-4,44
2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	2,5	90,68	5,5	2,5
2011	14318,09	4,8	-0,85	9490,15	5,3	-0,1	4721,80	5,2	-0,3	106,14	17,9	0,0	106,14	17,9	0,0
2011/1	1182,63	9,9	1,40	743,13	1,0	1,09	431,72	29,0	1,44	7,79	37,0	7,11	7,79	37,0	7,11
2	1003,82	-9,4	0,02	724,04	0,1	1,02	272,09	-28,1	-2,29	7,69	12,1	2,27	7,69	12,1	2,27
3	1166,73	16,6	2,36	748,84	3,4	1,26	409,65	51,6	4,69	8,24	34,8	0,60	8,24	34,8	0,60
I	3353,18	5,7	-	2216,00	1,5	-	1113,45	17,5	-	23,72	27,9	-	23,72	27,9	-
4	1197,35	12,5	-0,07	826,34	28,8	1,11	361,89	-12,8	-2,31	9,12	10,0	-3,65	9,12	10,0	-3,65
5	1514,26	33,0	5,64	1012,75	32,5	5,12	486,22	32,9	6,42	15,30	82,8	10,80	15,30	82,8	10,80
6	1252,45	6,0	0,55	855,65	4,4	1,41	387,75	9,6	-1,30	9,05	12,1	-2,62	9,05	12,1	-2,62
II	3964,06	17,2	-	2694,74	21,9	-	1235,86	9,9	-	33,46	35,0	-	33,46	35,0	-
7	1043,53	-6,3	-4,28	654,07	-0,8	-4,42	380,21	-14,6	-4,36	9,25	9,8	-0,66	9,25	9,8	-0,66
8	1186,77	2,6	-0,53	775,32	1,6	-0,89	405,04	4,7	0,14	6,41	-5,5	-5,71	6,41	-5,5	-5,71
9	1111,51	-1,5	-1,23	788,18	4,2	-0,15	315,14	-13,5	-3,80	8,19	12,0	-0,23	8,19	12,0	-0,23
III	3341,81	-1,7	-	2217,58	1,6	-	1100,39	-7,8	-	23,85	5,4	-	23,85	5,4	-
10	785,54	-31,0	-9,00	350,40	-53,5	-13,21	427,85	13,8	-2,49	7,30	-20,6	-6,26	7,30	-20,6	-6,26
11	1242,83	-1,2	-0,05	758,73	-2,3	-1,67	475,50	0,1	2,77	8,60	21,8	-2,48	8,60	21,8	-2,48
12	1630,66	26,6	6,13	1252,70	44,0	9,80	368,75	-9,9	-1,14	9,21	8,2	0,92	9,21	8,2	0,92
IV	3659,04	-1,9	-	2361,83	-3,9	-	1272,10	1,3	-	25,11	3,1	-	25,11	3,1	-
2012/1	1186,10	0,3	2,14	753,75	1,4	1,87	425,63	-1,4	3,18	6,72	-13,7	0,35	6,72	-13,7	0,35
2	1023,10	1,9	-0,25	751,40	3,8	2,24	264,37	-2,8	-4,96	7,34	-4,6	-2,66	7,34	-4,6	-2,66
3	1181,22	1,2	3,14	755,11	0,8	1,92	417,85	2,0	6,80	8,26	0,3	1,90	8,26	0,3	1,90
I	3390,42	1,2	-	2260,25	2,0	-	1107,85	-0,7	-	22,32	-6,0	-	22,32	-6,0	-
4	1237,56	3,4	2,22	785,79	-4,9	2,96	443,02	22,4	1,79	8,75	-4,0	-2,22	8,75	-4,0	-2,22

Prispevki za socialno varnost

	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje			Zaposlovanje		
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2006	4588,90	5,5	0,5	1822,72	4,6	0,56	2743,76	6,1	0,47	22,43	6,3	0,28
2007	4972,19	8,4	0,79	1968,62	8,0	0,76	2979,11	8,6	0,81	24,45	9,0	0,95
2008	5496,23	10,5	0,78	2169,86	10,2	0,82	3300,93	10,8	0,77	27,11	10,9	1,18
2009	5597,70	2,01	-0,26	2221,80	2,58	-0,24	3347,60	1,58	-0,27	28,30	4,78	1,42
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	27,70	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2011/1	477,27	3,2	0,04	190,40	2,9	0,22	284,55	3,5	-0,16	2,32	3,0	1,09
2	465,10	2,7	-0,06	185,85	2,3	-0,01	276,96	2,9	-0,06	2,30	4,9	0,71
3	478,48	1,3	0,37	190,11	1,5	0,39	286,09	1,4	0,37	2,29	-18,3	0,90
I	1420,86	2,4	-	566,35	2,2	-	847,60	2,6	-	6,91	-3,5	-
4	478,48	0,5	0,14	190,53	0,8	0,26	285,72	0,2	0,12	2,23	25,8	2,35
5	515,01	9,7	1,83	203,93	9,5	1,77	308,54	9,7	1,88	2,54	12,7	10,83
6	478,81	1,6	0,24	190,44	1,2	0,23	285,83	1,7	0,15	2,54	10,0	9,15
II	1472,30	3,9	-	584,90	3,8	-	880,09	3,9	-	7,31	16,2	-
7	475,88	1,1	0,03	189,15	1,2	0,05	284,32	0,9	-0,06	2,40	3,7	-0,49
8	471,30	1,0	0,08	187,87	1,1	0,10	281,10	1,0	0,07	2,33	1,3	-1,39
9	476,10	1,1	-0,09	189,78	0,9	0,03	284,00	1,2	-0,14	2,31	0,6	-6,12
III	1423,27	1,0	-	566,80	1,1	-	849,42	1,0	-	7,04	1,9	-
10	199,89	-57,7	-13,76	95,80	-49,0	-11,51	103,10	-63,5	-15,28	0,99	-56,9	-16,23
11	442,41	-6,9	-2,68	171,44	-9,5	-3,45	267,89	-5,5	-2,24	3,08	33,7	6,93
12	822,70	55,5	12,65	317,16	52,4	11,66	502,92	57,9	13,43	2,62	1,3	-0,71
IV	1465,01	-31	-	584,39	-2,0	-	873,91	-3,7	-	6,70	-7,3	-
2012/1	495,59	3,8	3,35	193,45	1,6	2,34	305,49	7,4	4,38	-3,35	-244,2	-
2	480,15	3,2	2,85	193,10	3,9	2,54	285,84	3,2	3,17	1,20	-47,8	-
3	500,17	4,5	2,66	197,73	4,0	2,32	299,88	4,8	2,94	2,56	12,0	-
I	1475,91	3,9	-	584,28	3,2	-	891,21	5,1	-	0,41	-93,3	-
4	479,08	0,1	0,81	190,33	-0,1	0,58	286,55	0,3	0,93	2,20	-1,6	-

Leto	Kreditni podjetjem		Kreditni prebivalstvu		Kreditni in depoziti		Depoziti podjetij		Depoziti prebivalstva	
	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2006	11784	22,8	4871	25,8	3299	6,9	10940	6,0		
2007	15292	29,8	6117	25,6	3647	10,5	12003	9,7		
2008	19438	28,0	7443	22,4	3735	2,4	13237	10,3		
2009	20790	0,93	8413	7,49	3868	1,79	14362	4,55		
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73		
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71		
2010/7	21304	2,05	8914	10,66	3858	3,99	14772	4,40		
8	21100	0,99	9062	11,40	3832	2,93	14795	4,36		
9	21139	1,36	9119	10,79	3829	1,56	14778	4,28		
10	21091	1,47	9149	10,30	3882	3,30	14706	3,89		
11	20980	1,04	9225	10,55	4100	8,35	14739	3,77		
12	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73		
2011/1	20995	0,57	9228	9,16	3904	3,23	14998	3,30		
2	20979	-0,09	9233	8,88	3909	5,59	15034	3,04		
3	20929	-0,60	9276	7,85	3922	0,80	14940	2,74		
4	20964	-0,92	9304	7,60	3910	-0,66	14923	2,65		
5	20906	-1,49	9383	7,84	3820	-3,07	15120	2,71		
6	20916	-1,53	9425	5,93	3848	-0,34	15145	2,40		
7	20843	-2,16	9507	6,65	3948	2,33	15203	2,92		
8	20742	-1,70	9490	4,72	3960	3,34	15168	2,52		
9	20599	-2,55	9468	3,83	4032	5,30	15146	2,49		
10	20638	-2,15	9481	3,63	3935	1,37	15096	2,65		
11	20648	-1,58	9487	2,62	3974	-3,07	15072	2,26		
12	20092	-3,53	9454	1,85	4017	-0,52	15151	1,71		
2012/1	20191	-3,83	9421	2,11	3945	1,05	15240	1,61		
2	20144	-3,98	9391	1,71	3900	-0,23	15331	1,98		
3	20061	-4,15	9412	1,47	3949	0,69	15282	2,29		

